VILL DU INVESTERA I MIN FRAMTID???

DET BLIR FÖR DYRT

VILL DU INVESTERA I MIN FRAMTID???

Varje år lämnar 13.000 unga Sveriges skolor för ett långt liv i utanförskap

Vad kostar detta?

Hur stor del av detta är onödigt?

Varje år lämnar 13.000 unga Sveriges skolor för ett långt liv i utanförskap

210 Mdr
Per årskull

Vad kostar detta?

Hur stor del av detta är onödigt?

Två spår

- **Utanförskapsspåret**
  - Varför så många i utanförskap?
  - Varför ökar det?
  - Vad beror det på?
  - Vad kostar det?
  - Kan vi minska det och både spara pengar och bygga ett bättre samhälle?
- **Effektivitetsspåret**
  - Hur fördelar och använder vi alla de resurser vi förfogar över?
  - Är vi effektiva i vår resursanvändning?
  - Kan vi använda våra resurser smartare än idag?

HUR KOMMER SOCIALA INVESTERINGAR IN I BILDEN?

SOCIALA INVESTERINGAR KAN GE MILJARDER

TREND Trelleborg säljer sina aktier för att använda pengarna till något man räknar med ska bli mer lönsamt – sociala investeringar. Att inrätta fonder för förebyggande insatser är en het trend i Kommunsverige. Och det finns miljarder att spara.

text JOHAN DELBY

Alla aktierna ska successivt säljas. Det kommer att ge Trelleborg cirka 50 miljoner kronor som går in i den sociala investeringsfonden. Nämnderna får söka pengar från fonden och ju tydligare de kan visa att investeringen kommer att betala sig i sänkta kostnader desto större chans har de att få ett ja.

Den nämnd som söker pengar får räkna med minskade ramar när den förebyggande insatsen lett till en besparing. De medlen ska istället gå tillbaka till fonden och bekosta nya sociala investeringar.

– Generellt kan man säga att ju snabbare vi får en återbetalning desto större chans är det att ett projekt får gehör, säger kommunstyrelsens ordförande Ulf Bingsgård (M).

Ett första projekt är på gång i Trelleborg. Bildningsnämnden, socialnämnden och arbetsmarknadsnämnden vill inrikta sig på barn i socialt utsatta familjer. Erfarenheten visar att bidragsberoende ofta går i arv. Tanken är att insatser som får föräldrarna i arbete ska gynna deras barn på sikt.

NATIONALEKONOMERNA INGVAR NILSSON och Anders Wadeskog är de verkliga pionjärerna när det gäller det som kan kallas marginaliseringseller utanförskapsekonomi. Redan i slutet på 70-talet började de räkna på samhällets kostnader för människor som på olika sätt slås ut.

Det är deras beräkningar av de höga kostnaderna, och följaktligen besparingarna som kan uppnås om de undviks, som nu börjar få gehör. Ingvar Nilsson har varit med och utbildat ett 40-tal kommuner i tankesättet med sociala investeringar. Ytterligare ett 30-tal är på gång.

Bland de många spektakulära siffror Ingvar Nilsson tagit fram finns den som visar vad de barn i en enda årskull som slås ut kostar samhället om utanförskapet blir livslångt. När de fyller 65 har de tillsammans kostat 155 miljarder kronor.

Beräkningen bygger på ett stort antal variabler och togs fram för en rapport för försäkringsbolaget Skandias arbete i stiftelsen Idéer för livet.

Statistiskt får knappt 13 procent av barnen i en årskull ett marginaliserat liv i form av exempelvis missbruk, arbetslöshet och långtidssjukskrivning. Med hjälp av ett stort antal variabler har Ingvar Nilsson räknat ut samhällets kostnader om inget görs för att bryta de personernas utanförskap.

På Idéer för livets hemsida kan varje kommun just nu se vad priset kan bli om 13 procent av de sexåringar som i höst börjar i grundskolan hamnar i permanent utanförskap. Siffrorna bygger på en förenklad variant av kalkylmodellen och är tänkta att väcka debatt: Trelleborg 1 miljard, Norrköping nära 3, Nykvarn nära 300 miljoner och så vidare. Summorna är de totala samhällskostnaderna, men en stor del kommer förstås att belasta kommunernas budgetar.

> "Det är många gånger man säger: 'Det här gör vi för att minska socialbidragen' och så gör man aldrig någon koll på det utan det är bara ett mantra."
> Ilmar Reepalu (S), Malmö

Insikten är förstås inte ny: om man med tidiga och förebyggande insatser kan förhindra att barn och unga på glid hamnar i ett, i värsta fall livslångt, utanförskap är de mänskliga och ekonomiska vinsterna enorma.

Men i en kommunal värld där man i praktiken ofta inte ser längre än till nästa budgetår har den haft svårt att få fäste. Investeringar i vägar och fastigheter är vardagsmat. Långsiktiga och samordnade investeringar i människor som riskerar att hamna på glid har varit mer sällsynta.

Idén med sociala investeringar kan förstås ta sig många olika uttryck, men just investeringsfonder är den väg som allt fler nu är inne på. Utvecklingen stöds också av Sveriges Kommuner och Landsting.

Exakt hur många kommuner som fattat beslut om sociala investeringsfonder har varken Ingvar Nilsson eller Sveriges Kommuner och Landsting något exakt grepp på, men det handlar om minst ett tiotal och fler är på gång.

NÄSTA ÅR BLIR Göteborg troligen störst på sociala investeringar. Ett beslut finns om att inrätta en fond. Hur stor den blir är inte klart, men summan 400 miljoner kronor har diskuterats.

Norrköping och Umeå är kanske de kommuner som kommit längst när det gäller att arbeta med en social investeringsfond.

Norrköping har satsat 40 miljoner kronor. Bakgrunden är att kommunstyrelsens ordförande Lars Stjernkvist (S), inspirerad av Ingvar Nilsson, gjorde en egen beräkning av priset för den höga arbetslösheten i kommunen.

– Vi räknade på hur stora kostnaderna är för den del av arbetslösheten i Norrköping som ligger över rikssnittet och kom fram till att det är cirka 130 miljoner kronor om året, säger Lars Stjernkvist.

Arbetslösheten i Norrköping ligger på drygt 10 procent, tre procentenheter över rikssnittet. Lars Stjernkvist anser att den delen inte enbart kan skyllas på konjunkturer. Det finns stora strukturella problem.

Den stora merkostnaden för utslagningen består bland annat av försörjningsstöd och utgifter för exempelvis placeringar på olika typer av behandlingshem.

– Om vi med förebyggande åtgärder kan få ner arbetslösheten till rikssnittet kan vi alltså frigöra 130 miljoner kronor. Det är 1000 kronor per Norrköpingsbo och mer än vad jag någonsin haft i reformutrymme, säger Lars Stjernkvist.

Fyra projekt är redan beslutade inom ramen för investeringsfonden och börjar ta form.

– De som får pengar från fonden, eller de som får minskade kostnader genom det som den finansierar, får betala tillbaka pengar så att fonden hela tiden fylls på, säger Lars Stjernkvist.

UMEÅ HAR 120 MILJONER kronor i sin sociala investeringsfond och fem projekt med förebyggande arbete för barn och unga i svårigheter.

Samhällskostnaden för livslångt utanförskap för barnen i en enda årskull i Umeå kan enligt Ingvar Nilssons beräkningsmodell bli svindlande 2,5 miljarder kronor om inget görs.

– Det är bra att kunna visa att utanförskapskostnaderna uppgår till så förskräckliga belopp. Det gör ju att det finns anledning att se över det vi gör, säger Stefan Nyborn, samordnare för Umeå kommuns arbete med sociala investeringar.

Lars Stjernkvist i Norrköping framhåller att det är absolut centralt att effekterna av de satsade pengarna följs upp.

– Det är ett av skälen till att vi inte avsatte mer än 40 miljoner. Vi måste ha tid och kraft att följa upp varje enskilt projekt.

Även Ilmar Reepalu (S), kommunstyrelsens ordförande i Malmö, betonar vikten av uppföljning. Malmö har hittills avsatt 50 miljoner till en social investeringsfond och kommer troligen att lägga in lika mycket till i höst.

– Jag tror att detta kommer att göra oss mer benägna att pröva saker och samtidigt vara väldigt noggranna med att utvärdera effekten av det. Det är många gånger man säger: "Det här gör vi för att minska socialbidragen" och så gör man aldrig någon koll på det utan det är bara ett mantra.

Lars Stjernkvist anser också att en stor vinst med fonden är att den leder till ett paradigmskifte när det gäller synen på ekonomi.

– Så länge jag varit politiskt aktiv har man alltid sett ekonomer och ekonomi som hinder, något som begränsar pedagogernas, kuratorernas och socialsekreterarnas kreativitet. Nu blir det tvärtom. Man tar till sig det ekonomiska sättet att tänka för att förverkliga det man tidigare inte haft råd med. ■

Stora kostnader för en gängkriminell

■ En man i ett kriminellt gäng kan över tid kosta samhället 23 miljoner kronor. I rapporten *Vänd dem inte ryggen* har nationalekonomen Ingvar Nilsson skapat en modell för att få fram samhällets nota för en ung människa som fastnar i den gängkriminella världen.

Med hjälp av ett par hundra variabler har han satt prislappar både på enskilda händelser och längre förlopp. Modellen stöds av samtal med avhoppade gängmedlemmar.

Samhällets kostnader för att försörja personen och i form av förlorade produktionsvärden beräknas till minst 10 miljoner kronor.

Redan i unga år har personen ofta varit inblandad i slagsmål. Klottrat och stulit. Kostnaderna i form av mänskligt lidande och kronor blir sedan mycket stora för den accelererande kriminaliteten.

Exempel ur rapporten:

INDRIVNING
- Ett kriminellt gängs indrivning av en faktisk eller påhittad skuld drabbar många personer. Samhällets kostnader: 100 000 kronor.

VÅLD
- En "relativt måttlig misshandel" som leder till långvariga skador: mellan 5 och 6 miljoner kronor.

BROTT
- Ett butiksrån med en misshandlad butiksägare: 800 000 kronor.
- Värdetransportrån: 2 miljoner kronor.
- Ett enkelt gripande med en polisutredning och ett kortvarigt straff: 100 000 kronor.
- Ett svårare brott som leder till ett fängelsestraff som ger ett längre utanförskap: mellan 5 och 6 miljoner kronor.

GÄNGKRIMINALITET
- Kostnad på 15 år för en person som är aktiv gängkriminell: cirka 23 miljoner kronor.

Kostar stora pengar. För varje ung människa som förhindras att gå med i ett kriminellt gäng sparar samhället miljoner. På bilden: ett ungdomsupplopp i Malmö 2011.

ALLT FLER SOCIALA INVESTERINGSFONDER

■ Sociala investeringsfonder finns i bland annat:
Umeå – 120 miljoner
Malmö – 50 miljoner kronor beslutade, troligen ytterligare 50 miljoner i höst
Trelleborg – successivt upp emot 50 miljoner
Norrköping – 40 miljoner
Tomelilla – 10 miljoner
Nynäshamn – 30 miljoner (här kallas det folkhälsomedel)
Region Skåne – har beslutat om en social investeringsfond under 2013. Utformningen utreds under hösten
Göteborg – här finns ett beslut om att en fond ska inrättas 2013. Hur stor den blir är inte fastställt, men runt 400 miljoner kronor har diskuterats. Klart är att 70 miljoner ska satsas i skolan.

Diskussioner förs på många håll, bland annat i Uppsala, Eskilstuna och Stockholm.

SÅ INVESTERAR NORRKÖPING

■ Norrköping kommer under ett seminarium på årets Kommek-mässa att berätta om sina erfarenheter av sociala investeringar.

Norrköping har startat fyra projekt med pengar från den sociala investeringsfonden:

1. Borgarskolan har framgångsrikt satsat på att tidigt upptäcka och hjälpa barn som inte kommer till skolan. Det har rejält förbättrat elevernas resultat och leder till minskade kostnader för dyrare insatser längre fram. Nu ska modellen införas i alla kommunens skolor.
2. Särskilda insatser för att barn som placerats i familjehem ska klara sig bättre i skolan.
3. Kommunen bygger upp en egen verksamhet för barn och unga med neuropsykiatriska diagnoser. I dag placeras barnen ofta i dyra lösningar långt från hemmet.
4. Ett traineeprogram för långtidsarbetslösa.

"VI HAR SYSTEMBRISTER" LÄS INTERVJUN MED INGVAR NILSSON PÅ NÄSTA SIDA »

två projekt – fem försöksverksamheter

Ca 3500 elever per förbund/förvaltning
Totalt ca 600 elever i projekten

De övergripande målen

- Öka kunskapen om elevernas behov av stöd
- Teknikens betydelse
- Ny kompetens i skolan
- Vägen till arbete

Specialpedagogiska skolmyndigheten · Arbetsförmedlingen · Sveriges Kommuner och Landsting · Skolverket · Försäkringskassan

Några centrala påståenden

Skolmisslyckanden kostar – mänskligt och ekonomiskt

Det går att räkna på

Det finns ingen brist på resurser men rikligt med felanvända resurser

Tidig intervention kan vara extremt lönsamt

Varför gör vi då inte detta?

A) kortsiktigheten

B) omfördelningseffekterna i stuprören

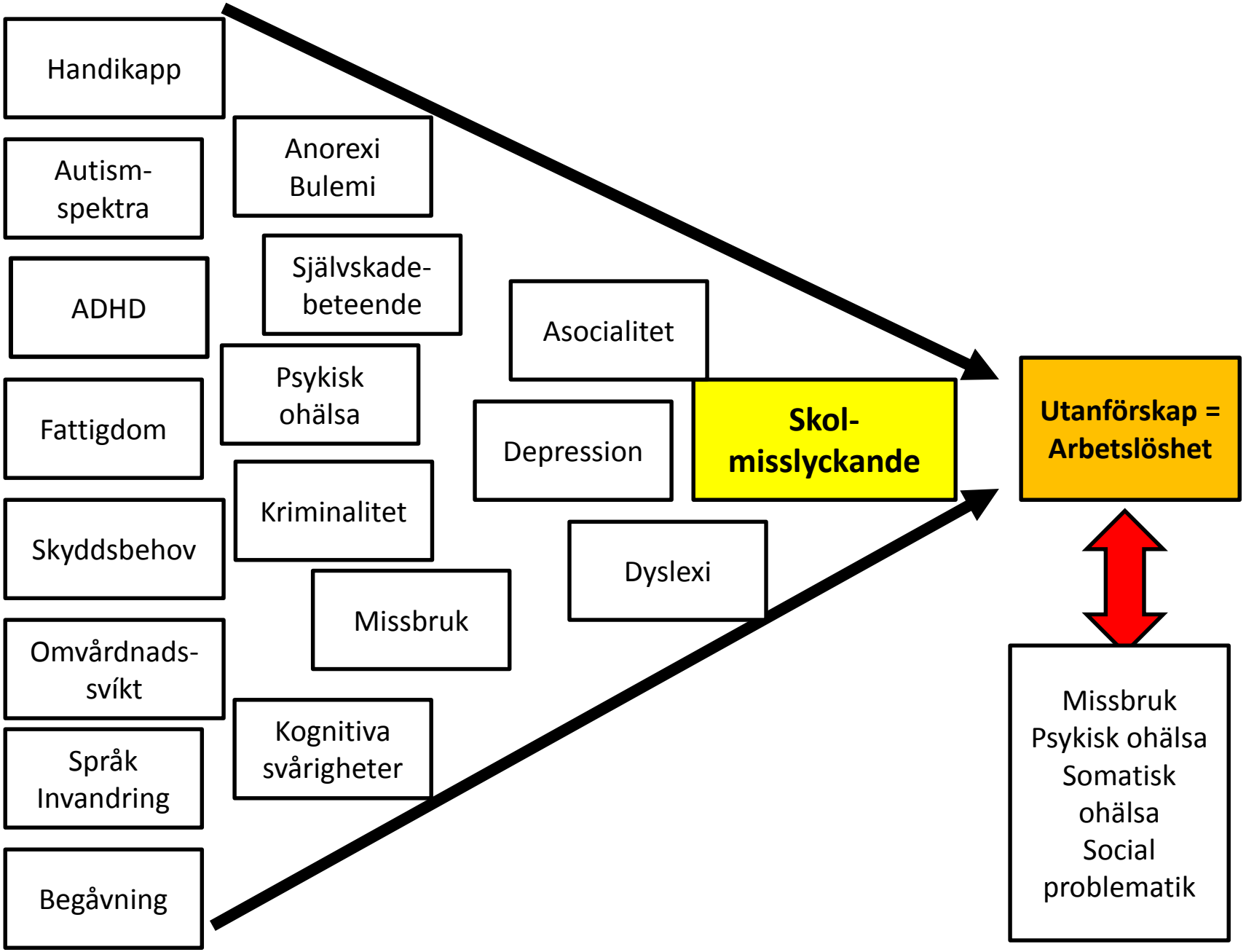
Handikapp
Autism-spektra
ADHD
Fattigdom
Skyddsbehov
Omvårdnads-svíkt
Språk Invandring
Begåvning
Anorexi Bulemi
Självskade-beteende
Psykisk ohälsa
Kriminalitet
Missbruk
Kognitiva svårigheter
Asocialitet
Depression
Dyslexi
Skol-misslyckande
Utanförskap = Arbetslöshet
Missbruk
Psykisk ohälsa
Somatisk ohälsa
Social problematik

EN SATSNING PÅ UNGA
EN KORTSIKTIG KOSTNAD
ELLER EN
LÅNGSIKTIG SOCIAL INVESTERING

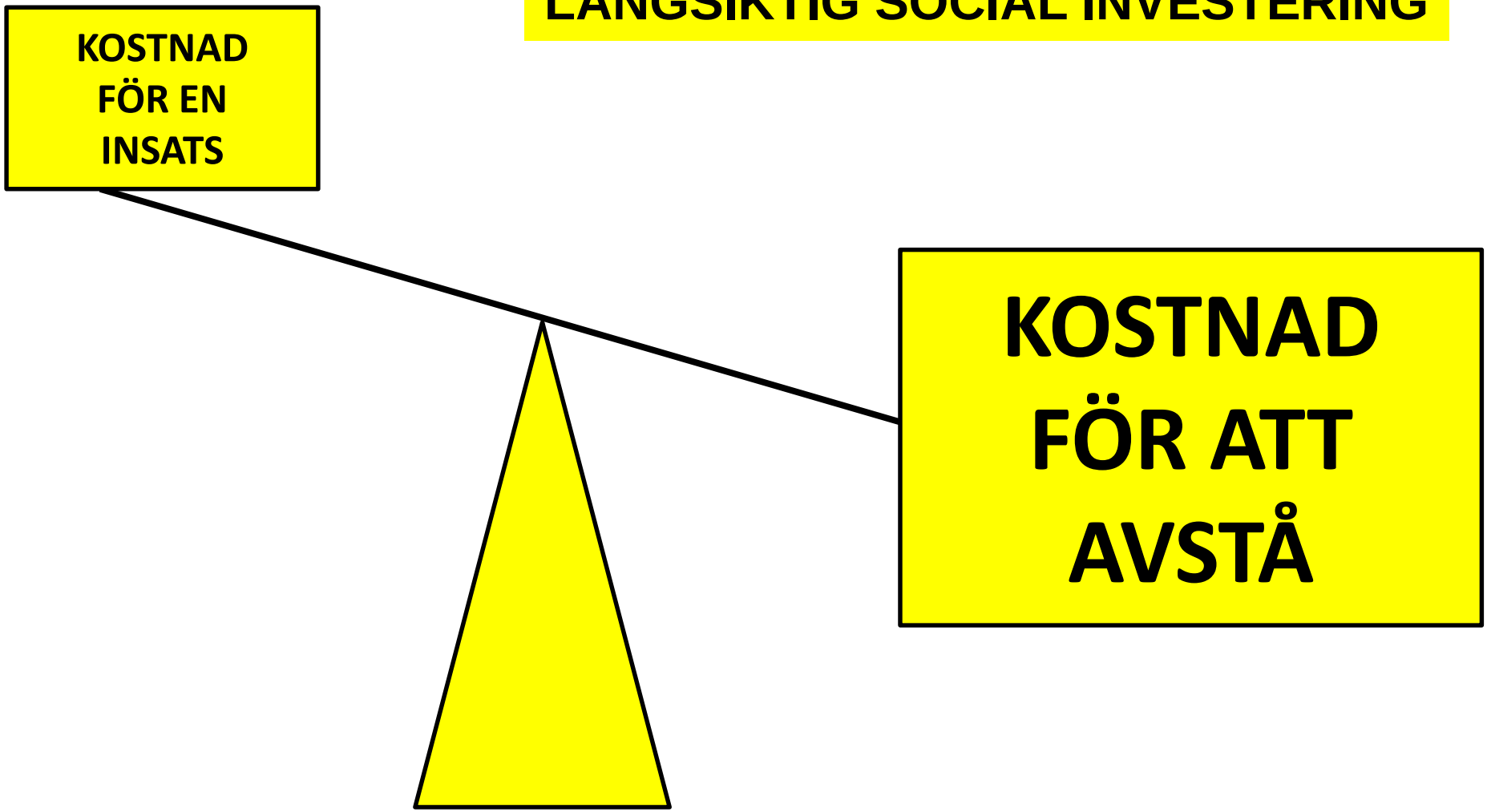

Fem år senare in i yrkeslivet

2.300.000

HUR SER PROBLEMET EGENTLIGEN UT?

Under ytan???

ARBETSLÖS

SKOLMISSLYCKANDEN

PTSD

Fysisk hälsa

Missbruk

Neuropsyk

Särbegåvning

Dysfunktionell familj

Kognitiva funktionsnedsättningar dyslexi

Psyk Ångest/depression

Fobier/sociala problem

Språk

DEN LÅNGA RESAN MOT UTANFÖRSKAP

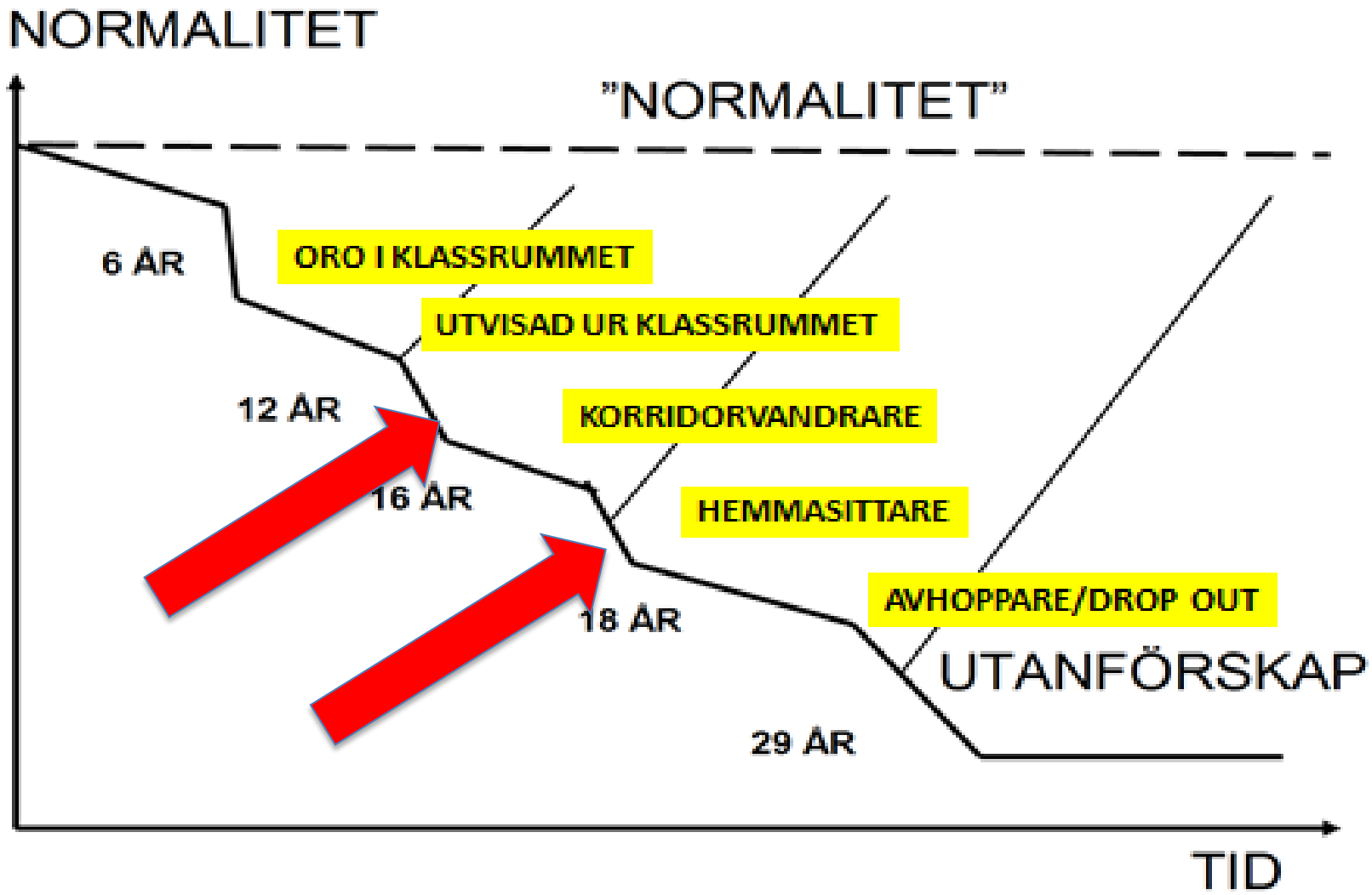

Det ödesdigra glappet - hälsa

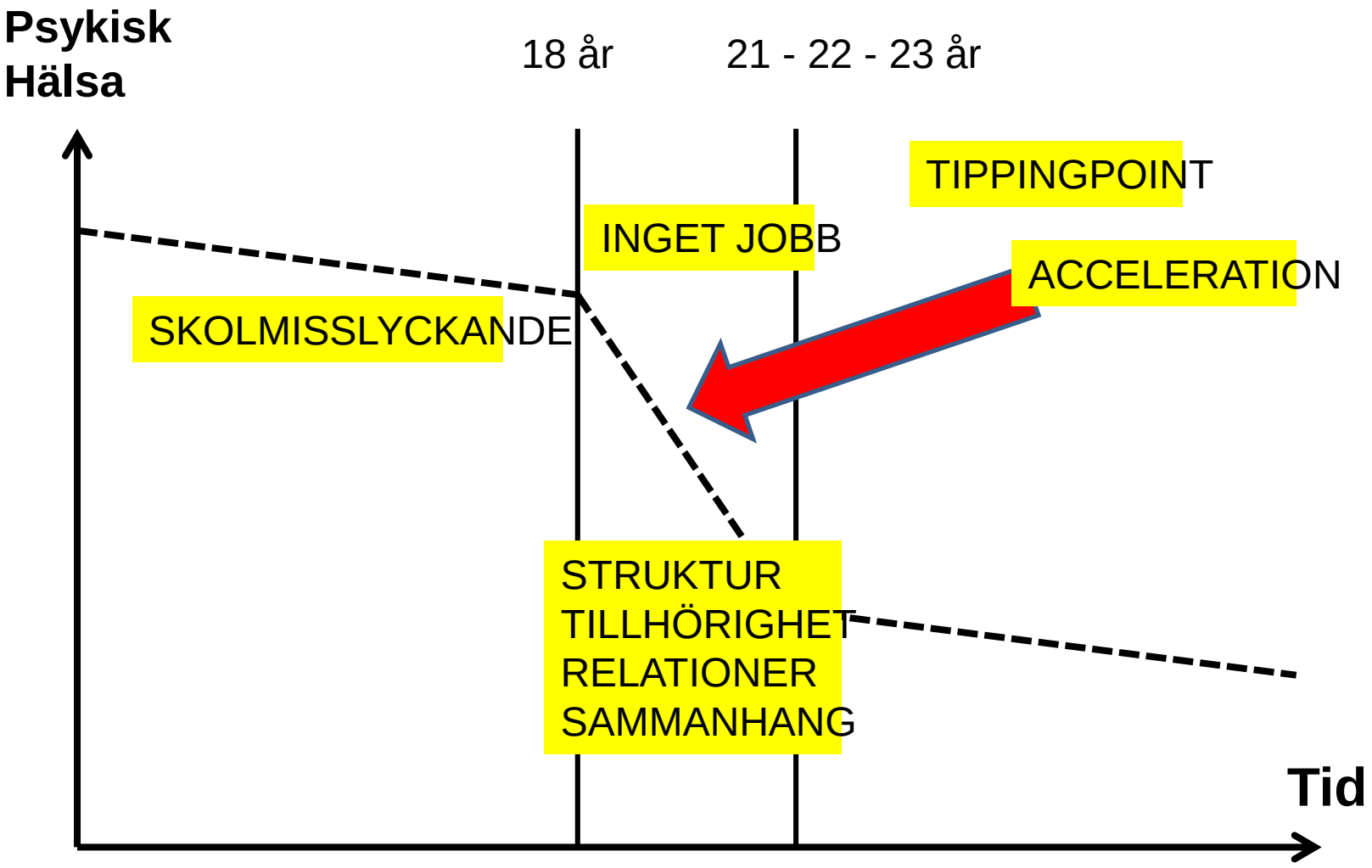

Samverkansarenans aktörer

Skolinterna resurser

KOMMUN			LANDSTING			F-KASSA	A-FÖRMEDL
SOCIALTJÄNST	SKOLA	FRITID	KULTUR	BARN & UNGDOMSPSYKIATRI	VUXENPSYKIATRI	PRIMÄRVÅRD	AKUTSJUKVÅRD

t.ex. Samordnings-förbund

Skola

Arbetsliv

Under ytan???

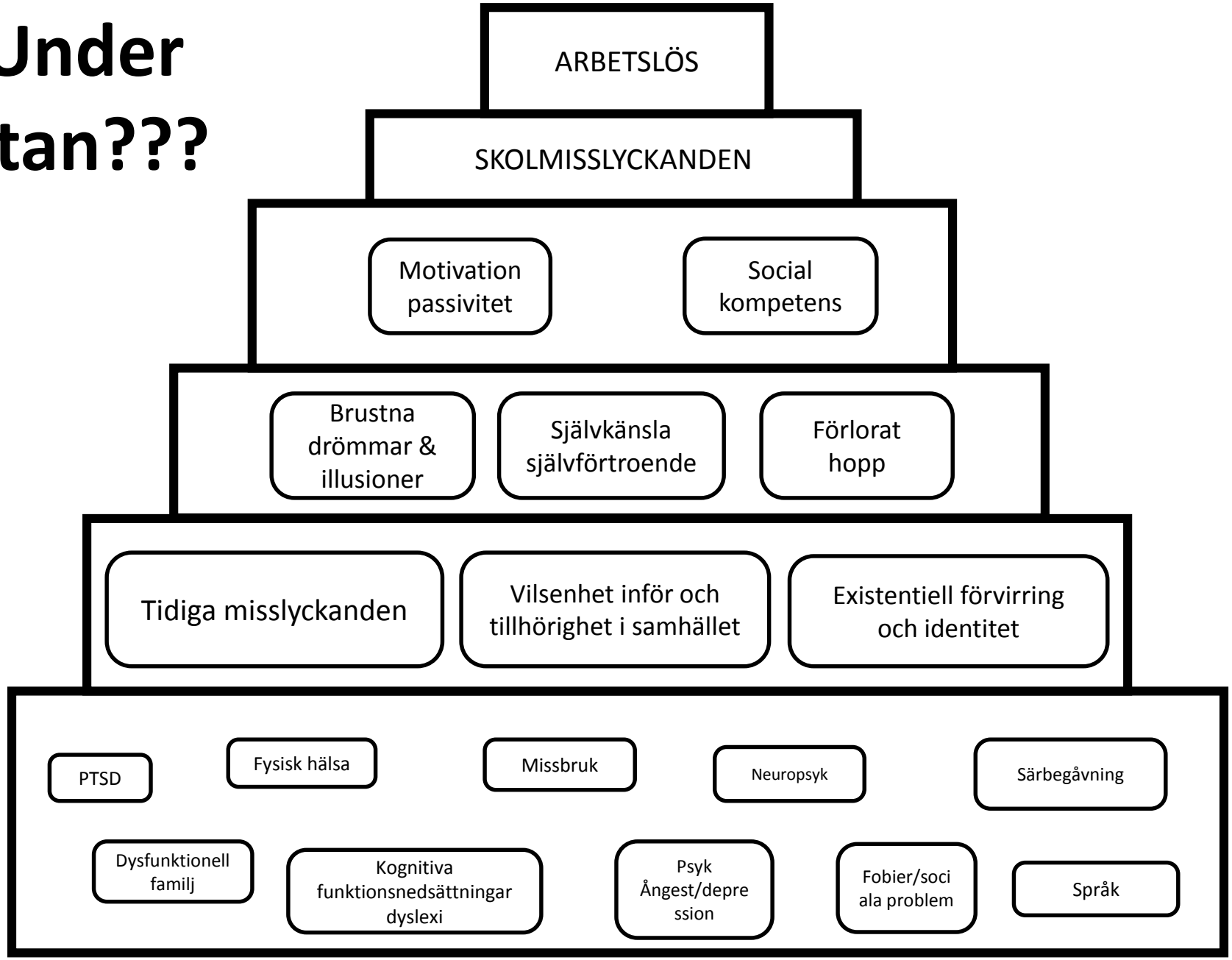
ARBETSLÖS
SKOLMISSLYCKANDEN
Motivation passivitet
Social kompetens
Brustna drömmar & illusioner
Självkänsla självförtroende
Förlorat hopp
Tidiga misslyckanden
Vilsenhet inför och tillhörighet i samhället
Existentiell förvirring och identitet
PTSD
Fysisk hälsa
Missbruk
Neuropsyk
Särbegåvning
Dysfunktionell familj
Kognitiva funktionsnedsättningar dyslexi
Psyk Ångest/depression
Fobier/sociala problem
Språk

Patrik

- 7 år
- Strulig hela dagistiden
- Kan inte sitta still, kommer i bråk
- Kan inte koncenterar sig
- Svag impulskontroll
- Får inte vara med

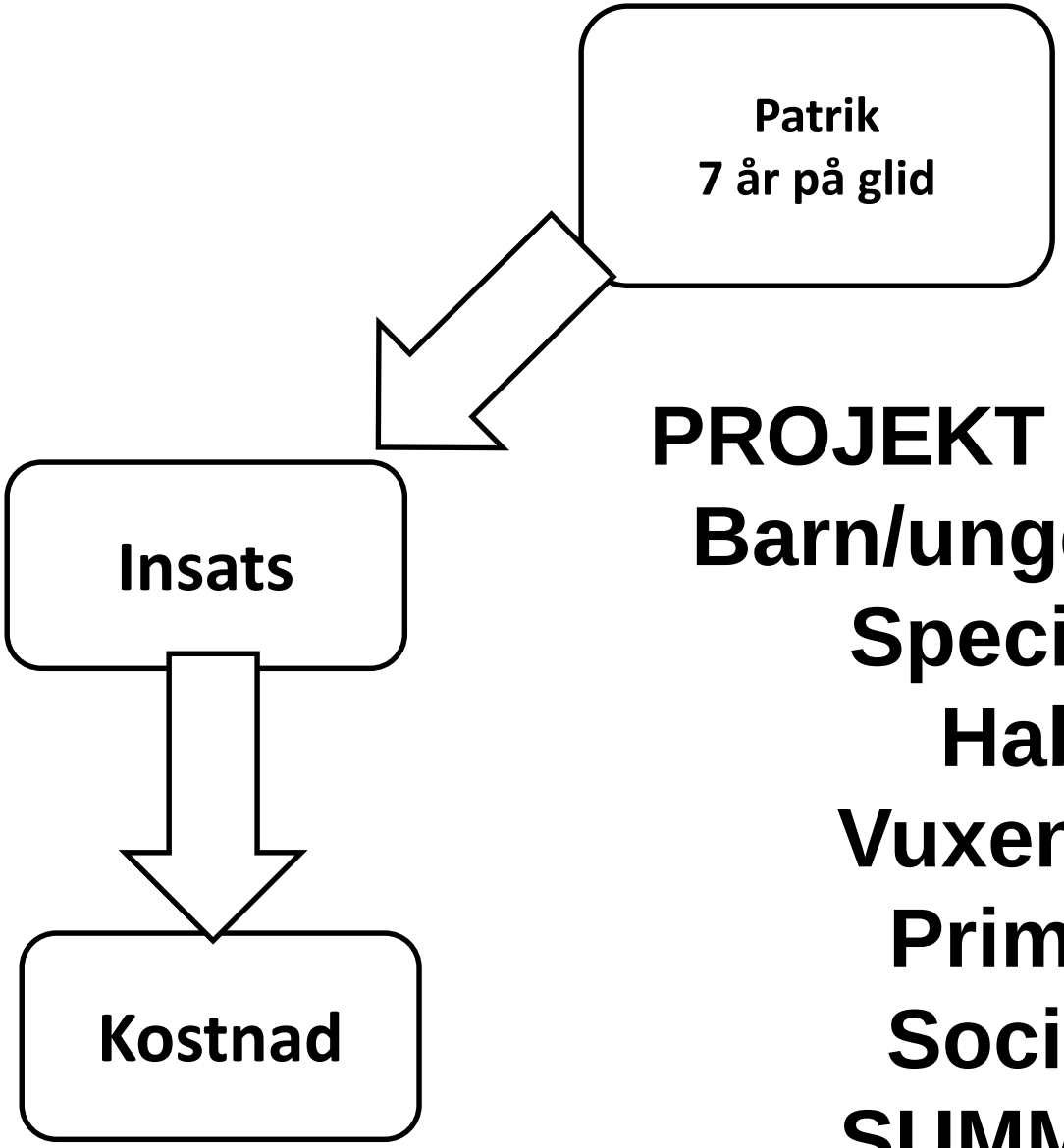

PROJEKT RÄDDA PATRIK

Barn/ungdoms psykiatri
Specialpedagog
Habilitering
Vuxenpsykiatrin
Primärvården
Socialtjänsten
SUMMA 500.000

PATRIK
7 ÅR
”PÅ GLID”

?

?

INSATS

INGEN INSATS

TIDSPERSPEKTIV?
INSATS → EFFEKT?
TYP AV EFFEKTER?
VILKA AKTÖRER?

Intäkt	Kostnad		Intäkt	Kostnad
Ökad prod-förmåga Minskade välfärds-kostnader	Kostnader för insatsen	**VAD? FÖR VEM? NÄR?**		Minskad prod-förmåga Ökade välfärds-kostnader

ADHD genomsnittskostnad

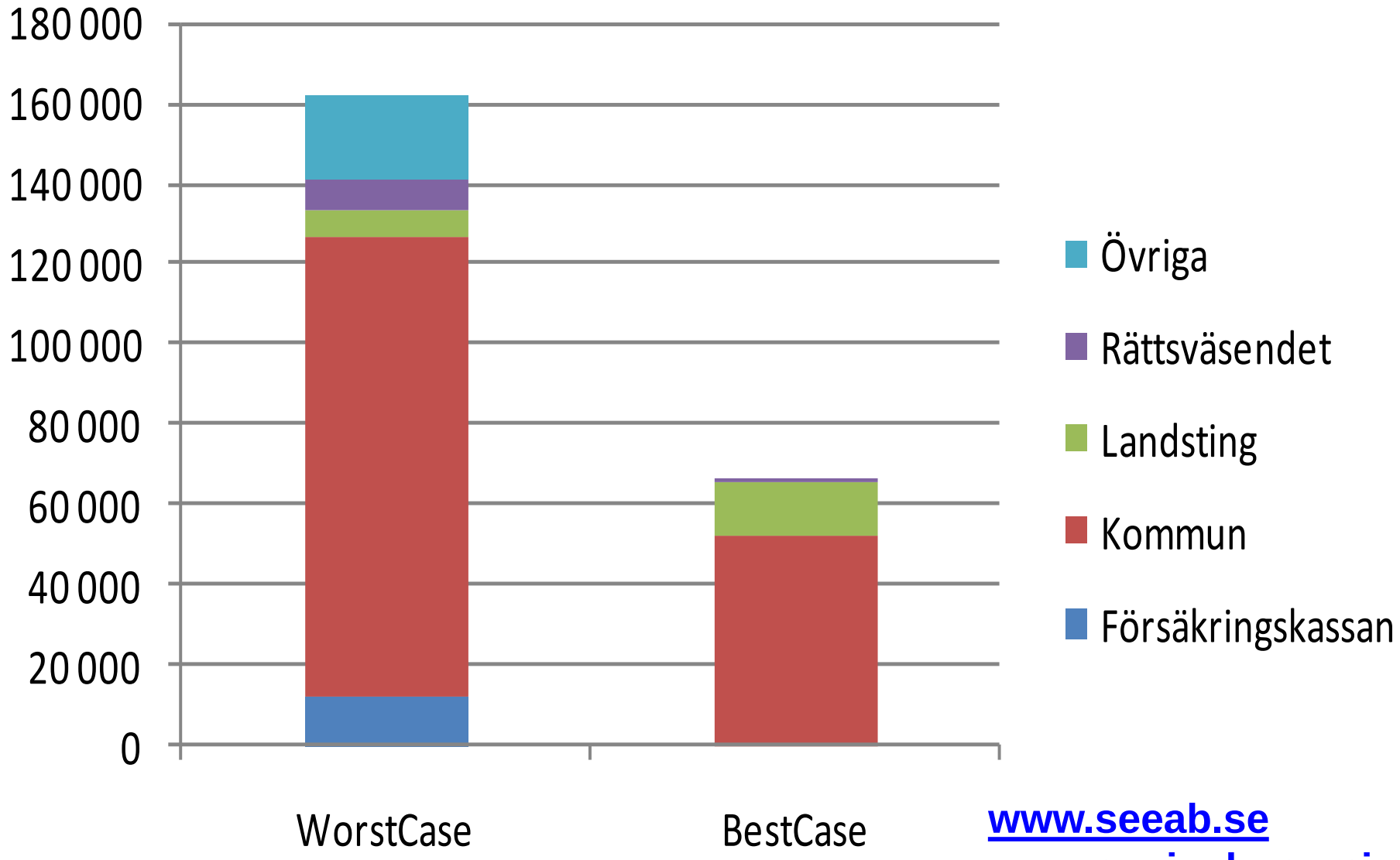

www.seeab.se
www.socioekonomi.se

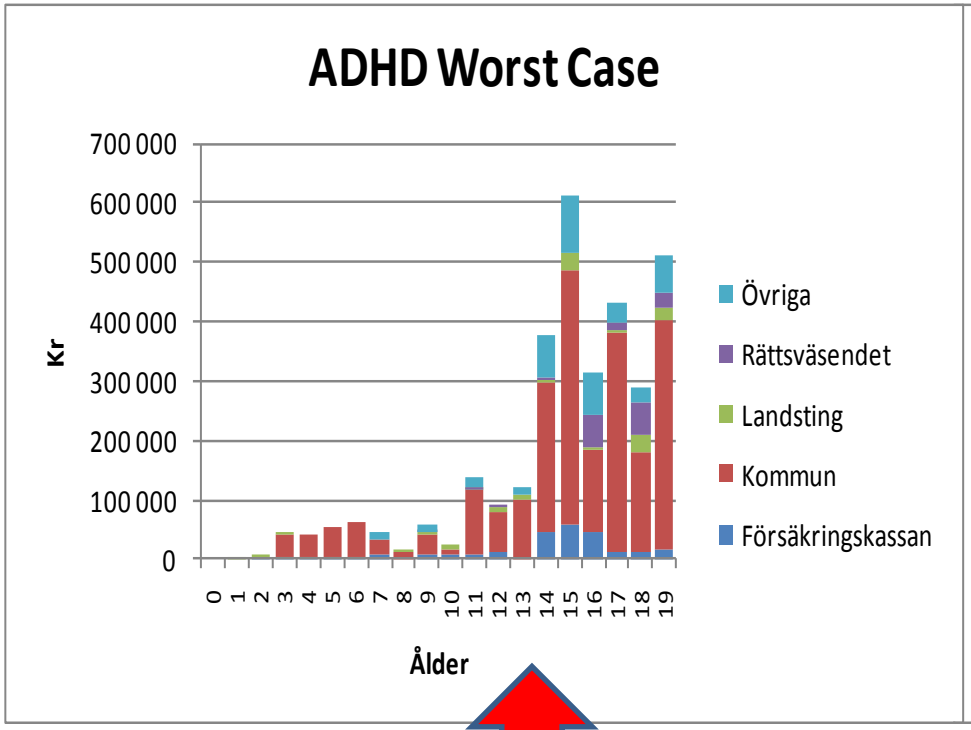
ADHD Worst Case
700 000
600 000
500 000
400 000
300 000
200 000
100 000
0
Kr
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Ålder
Övriga
Rättsväsendet
Landsting
Kommun
Försäkringskassan

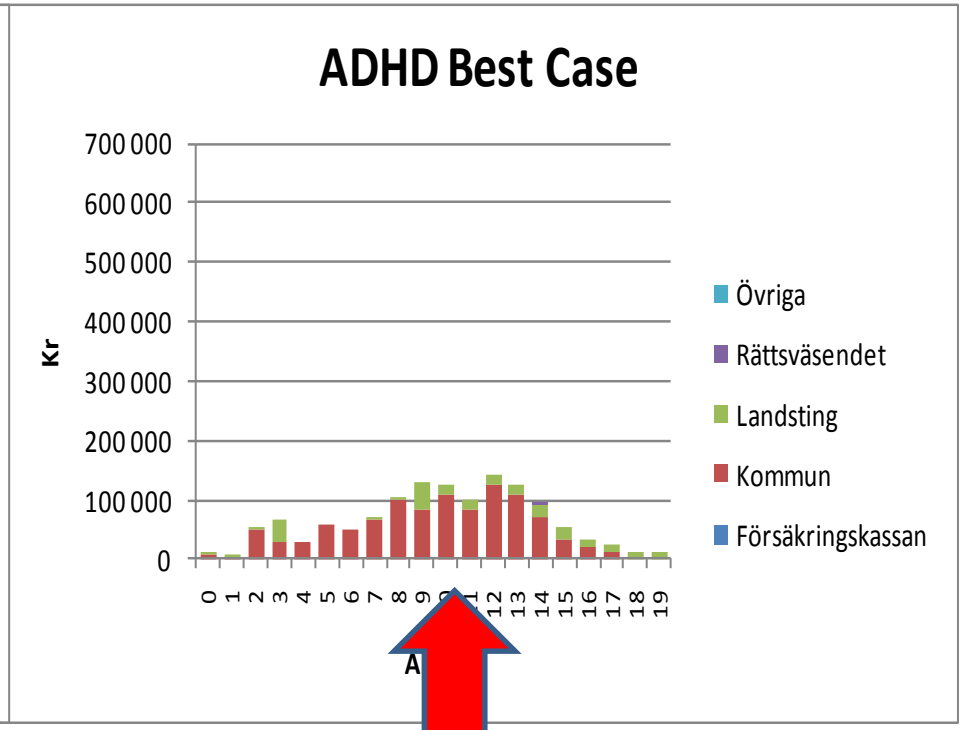
ADHD Best Case
700 000
600 000
500 000
400 000
300 000
200 000
100 000
0
Kr
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Övriga
Rättsväsendet
Landsting
Kommun
Försäkringskassan

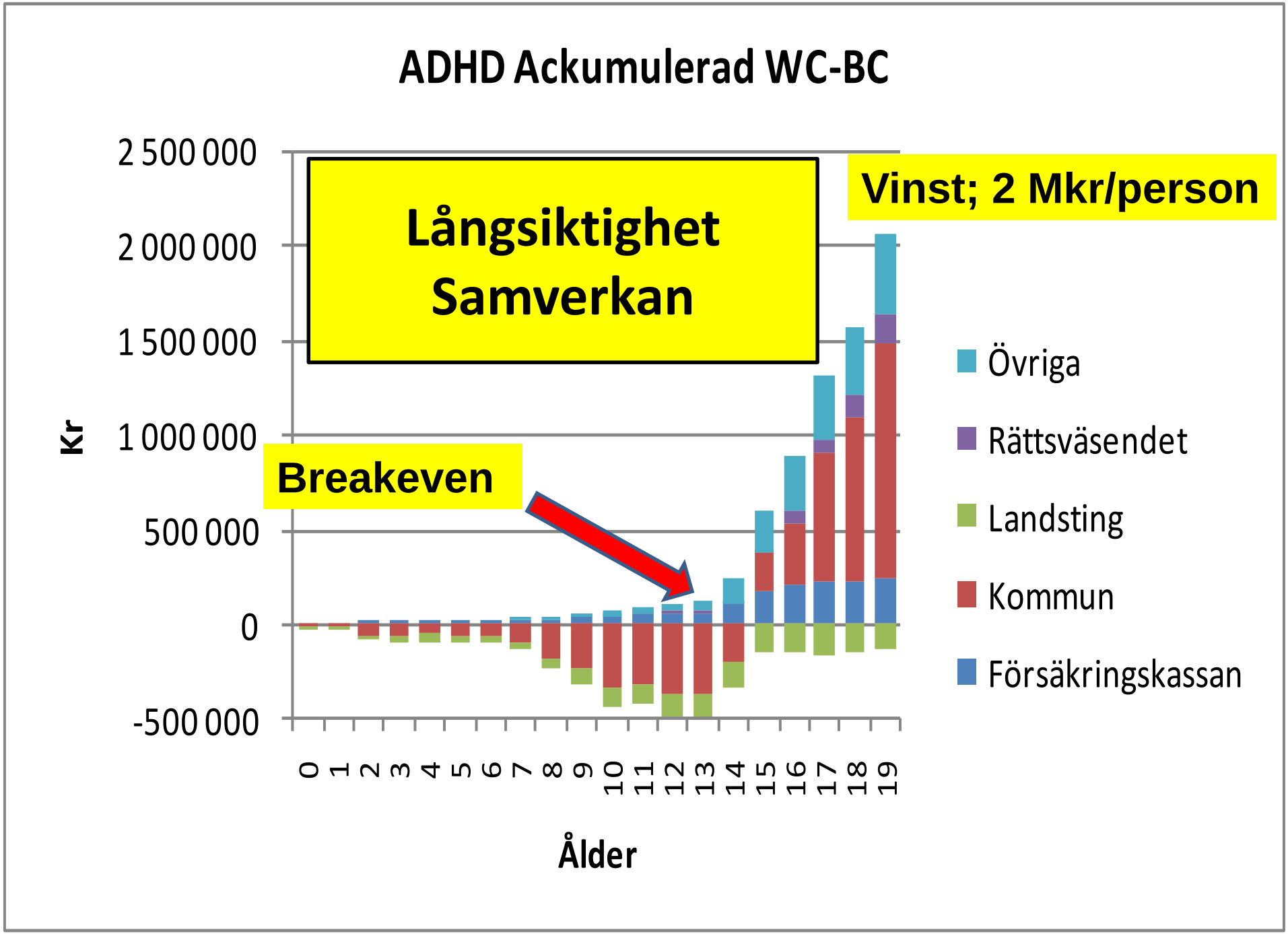
ADHD Ackumulerad WC-BC
Långsiktighet
Samverkan
Vinst; 2 Mkr/person
Breakeven
2 500 000
2 000 000
1 500 000
1 000 000
500 000
0
-500 000
Kr
0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19
Ålder
Övriga
Rättsväsendet
Landsting
Kommun
Försäkringskassan

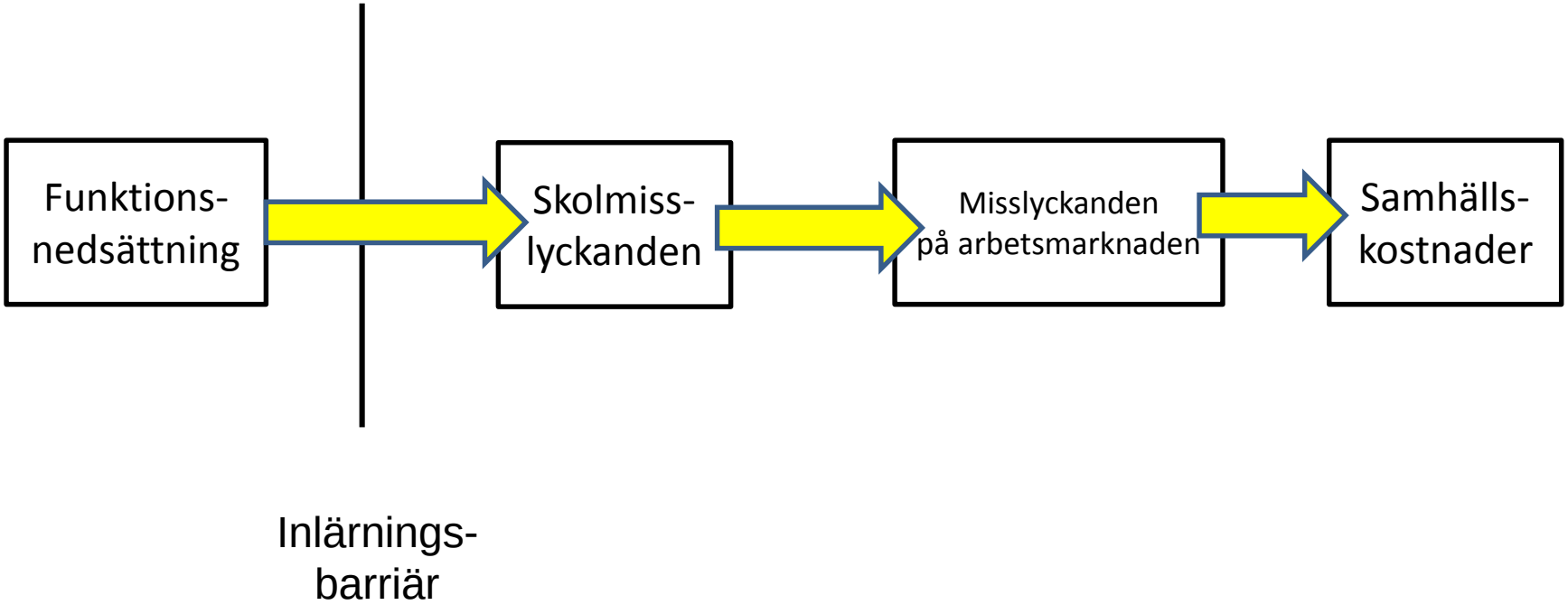
Funktions-
nedsättning
Skolmiss-
lyckanden
Misslyckanden
på arbetsmarknaden
Samhälls-
kostnader
Inlärnings-
barriär

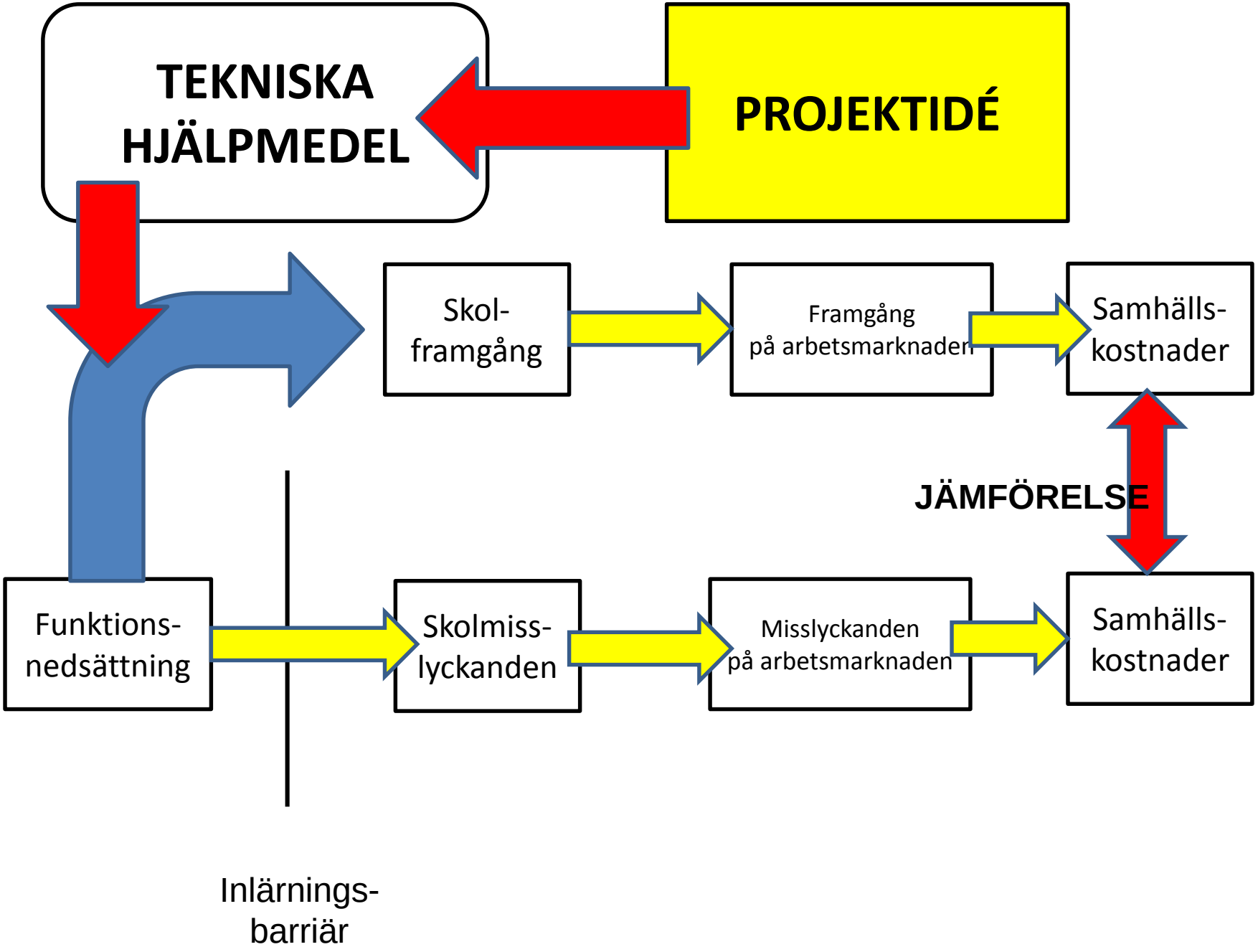
TEKNISKA HJÄLPMEDEL
PROJEKTIDÉ
Skol-framgång
Framgång på arbetsmarknaden
Samhälls-kostnader
JÄMFÖRELSE
Funktions-nedsättning
Skolmiss-lyckanden
Misslyckanden på arbetsmarknaden
Samhälls-kostnader
Inlärnings-barriär

GRUNDIDÉ

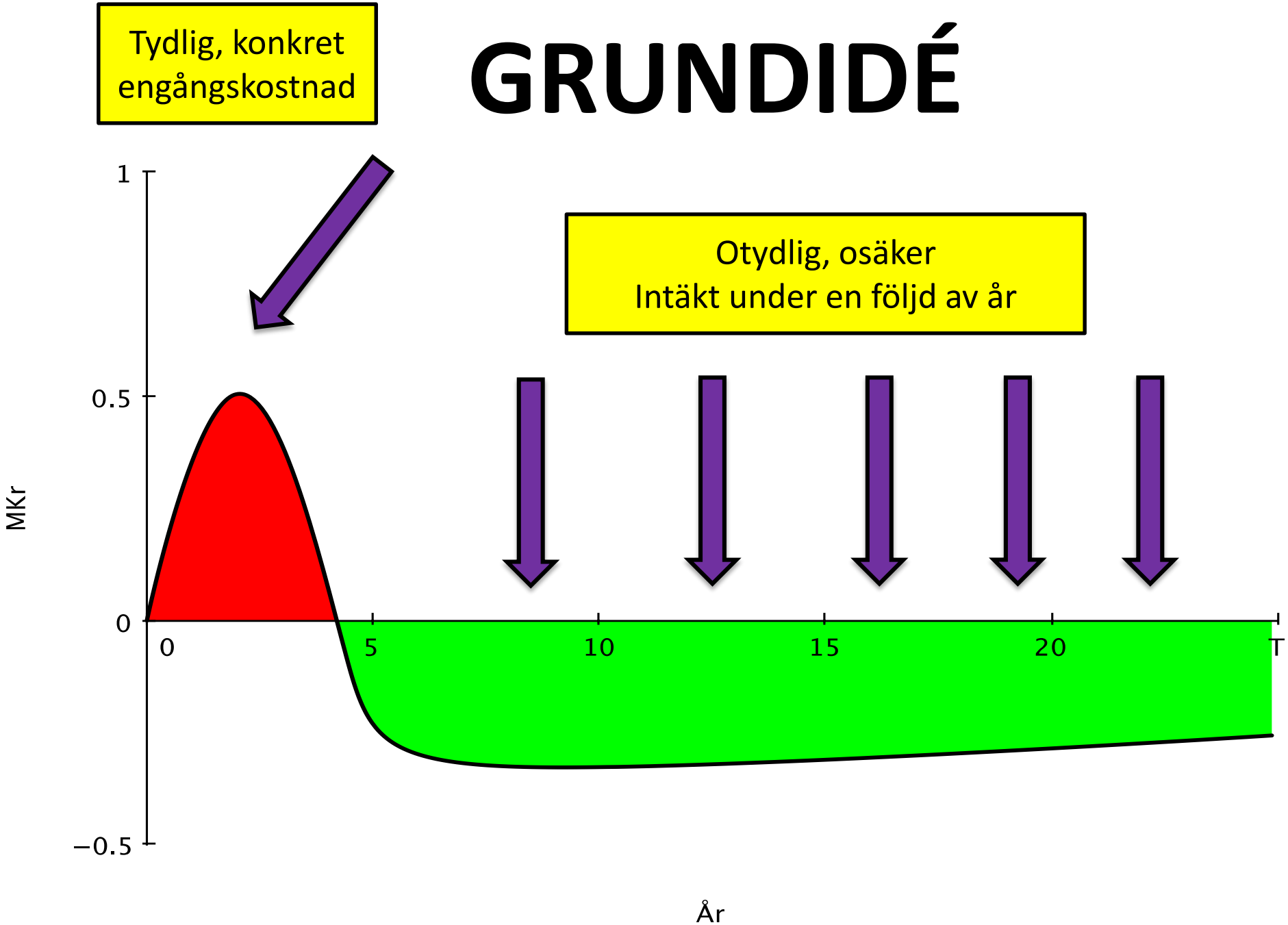
Tydlig, konkret engångskostnad
Otydlig, osäker
Intäkt under en följd av år
1
0.5
0
−0.5
MKr
0
5
10
15
20
T
År

Skol-
problem

Skolans
härbärgeringsförmåga

SKOLMISSLYCKANDEN

MISSLYCKANDEN
PÅ ARBETSMARKNADEN

SAMHÄLLSKOSTNADER

Att stämma i bäcken….

Har du helhetssyn?

Utanförskapets tre olika kostnader

- Produktionsförluster
  - Vi tappar människor arbetsinsatser
- Olika insatser (åtgärder) – reala kostnader
  - Vi hjälper människor
- Finansiella kostnader
  - Vi försörjer människor

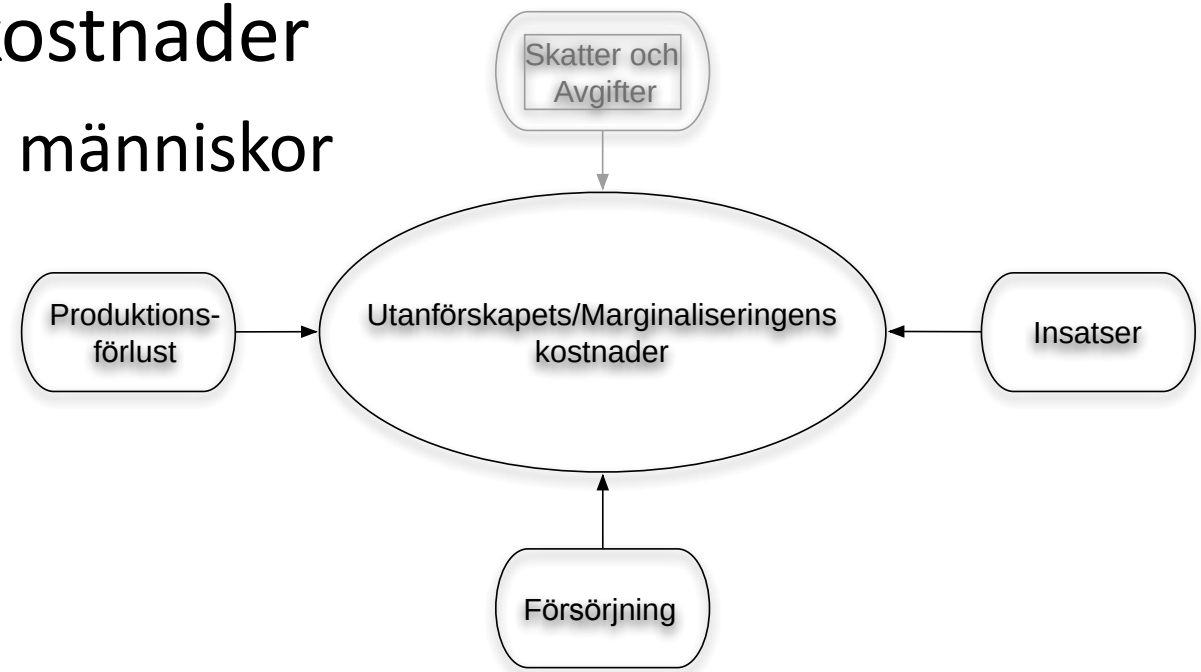

Det är det här som kostar

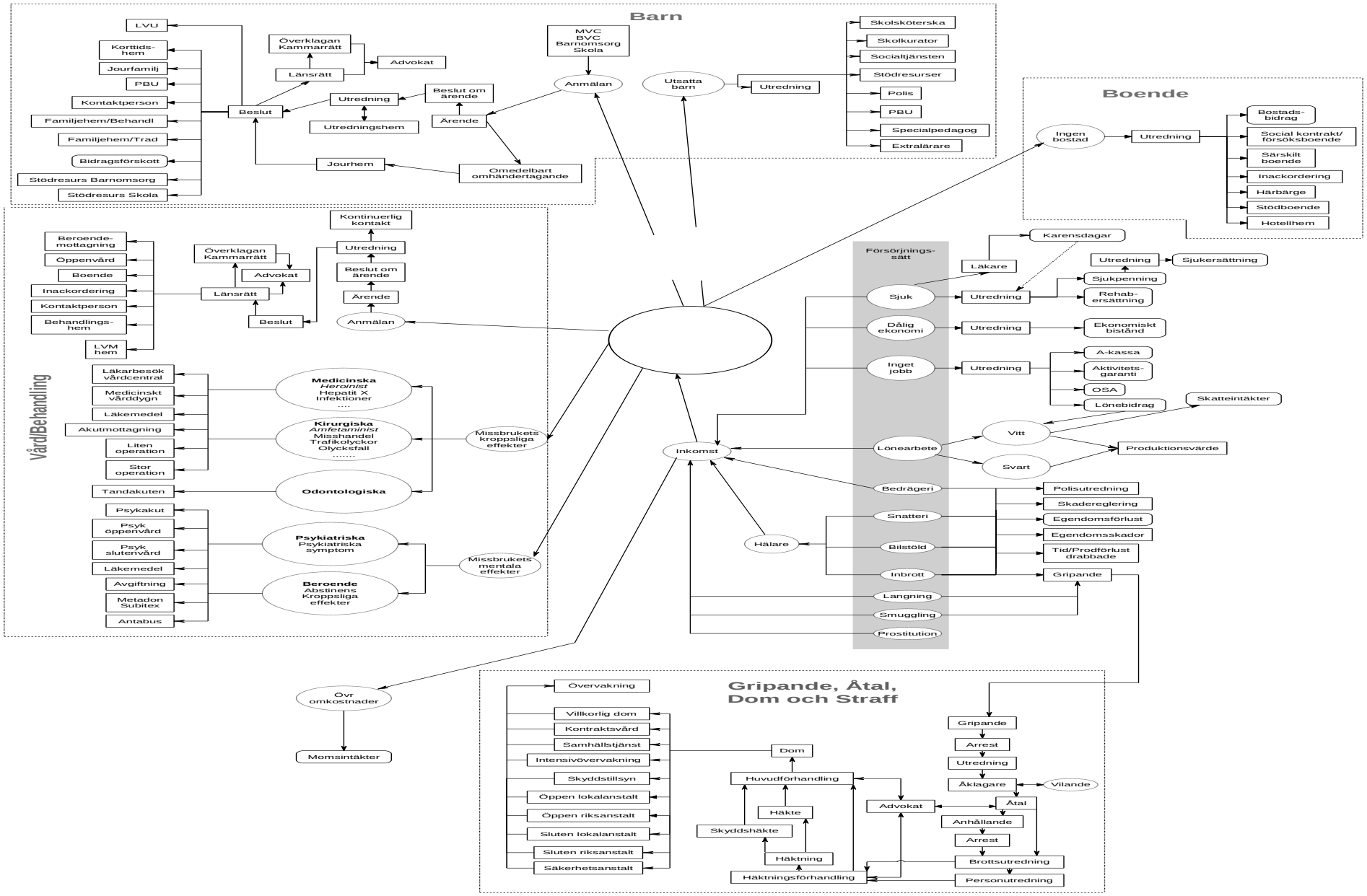

Utdrag ur prislista (ca 250 variabler)
Välfärdssamhällets ”Claes Olsson – katalog”

LopNr	Aktör	Enhet	Aktivitet	Sort	Pris
1	Kommun	Socialtjänsten	BarnUtredKom	Tillfälle	42 000
2	Landsting	BUP	Terapi	Månad	2 000
3	Landsting	BUP	Utredning BUP	Tillfälle	10 000
4	Kommun	Socialtjänsten	Behandlingshem	Månad	60 000
5	Kommun	Socialtjänsten	Funktionsbedömning	Tillfälle	3 000
6	Kommun	Socialtjänsten	Utredning boende	Tillfälle	2 000
7	Rättsväsende	Kronofogde	Inkassoärende	Tillfälle	500
8	Rättsväsende	Kronofogde	Utredning Kf	Tillfälle	5 000
9	Rättsväsende	Polisen	Polisingr	Tillfälle	4 000
10	Övriga	Allmänhet	InbrottKostnAllm	Tillfälle	2 000
11	Övriga	Försäkringsbolag	InbrottSkadaReglÖvr	Tillfälle	14 000
12	Arbetsförmedling	Af	Utredning Af	Tillfälle	30 000
13	Försäkringskassa	Fk	Utredning Fk	Tillfälle	45 000
14	Kommun	Socialtjänsten	Utredning barn	Tillfälle	20 000
15	Landsting	Primärvård	Medicin Primv	Månad	1 000
16	Landsting	Psykiatri	Medicin Psyk	Månad	1 000
17	Kommun	Socialtjänst	Utredning Omhändertagande	Tillfälle	20 000
18	Kommun	Socialtjänst	Utredning Soc	Tillfälle	10 000
19	Kommun	Socialtjänsten	Öppenvård	Månad	10 000
20	Landsting	Psykiatri	Psykakut	Tillfälle	12 000
21	Landsting	Psykiatri	Psykiatrisk öppenvård	Tillfälle	1 500
22	Landsting	Psykiatri	Utredning	Tillfälle	5 000
23	Landsting	Akutsjukvård	Akutmottagning	Tillfälle	5 000
24	Landsting	Akutsjukvård	Operation Lätt	Tillfälle	10 000
25	Landsting	Akutsjukvård	Operation Medel	Tillfälle	20 000
26	Landsting	Primärvård	Läkarbesök	Tillfälle	1 500
27	Landsting	Primärvård	Sköterskebesök	Tillfälle	800
28	Landsting	Specialistsjukvård	Läkarbesök	Tillfälle	2 000
29	Landsting	Specialistsjukvård	Specialistvård lätt	Tillfälle	4 000
30	Landsting	Specialistsjukvård	Specialistvård tung	Tillfälle	8 000
31	Kommun	Socialtjänsten	Arbetsträning	Månad	9 000
32	Kommun	Socialtjänsten	Rehabplan	Tillfälle	3 000
33	Kommun	Socialtjänsten	Sysselsättningprojekt	Månad	5 000
34	Kommun	Socialtjänsten	Utredning	Tillfälle	5 000

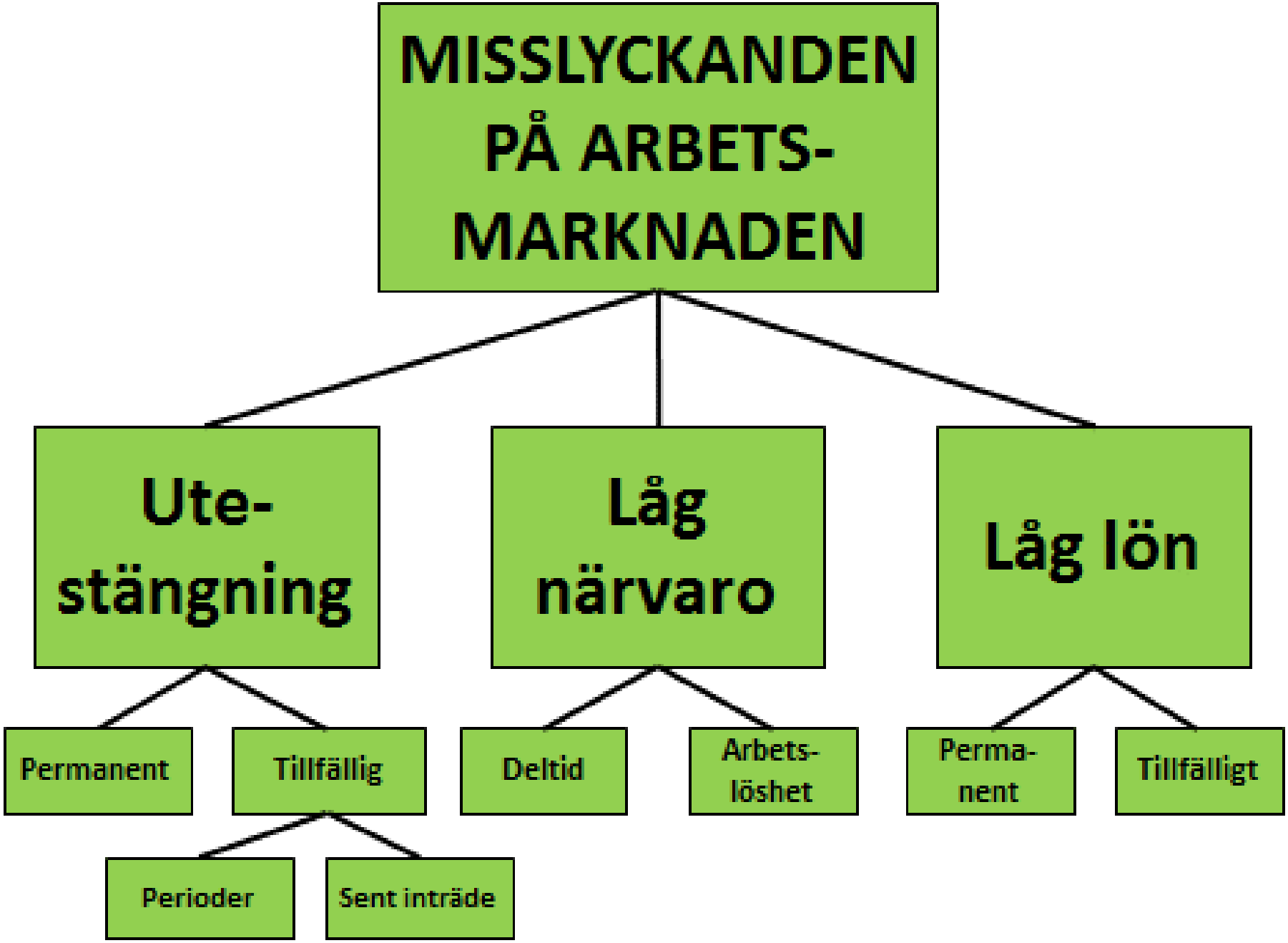
MISSLYCKANDEN PÅ ARBETS-MARKNADEN
Ute-stängning
Låg närvaro
Låg lön
Permanent
Tillfällig
Deltid
Arbets-löshet
Perma-nent
Tillfälligt
Perioder
Sent inträde

Perioder av sjukskrivning och arbetslöshet

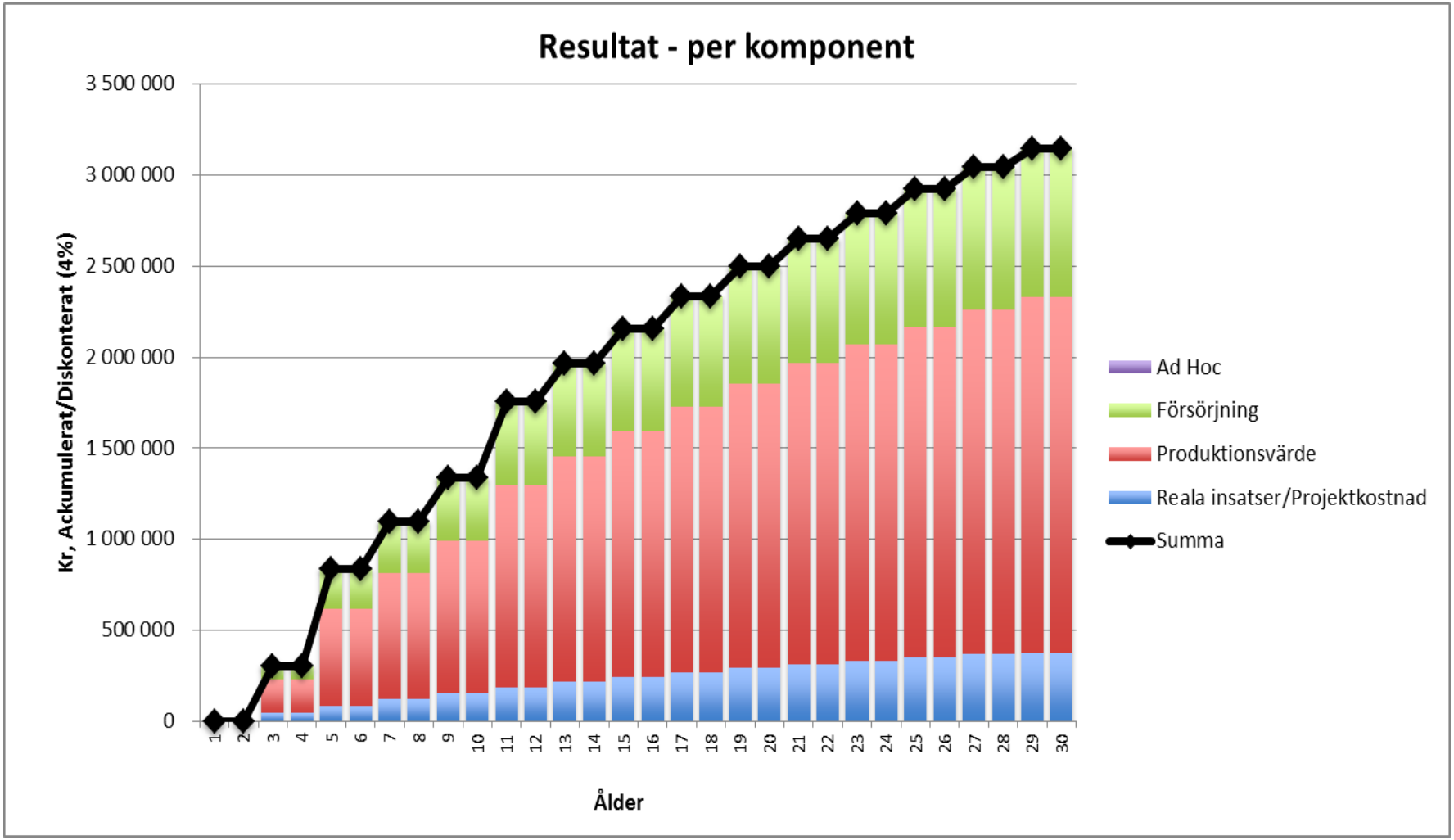

Livslångt utanförskap med ”psykiska” pålagringar

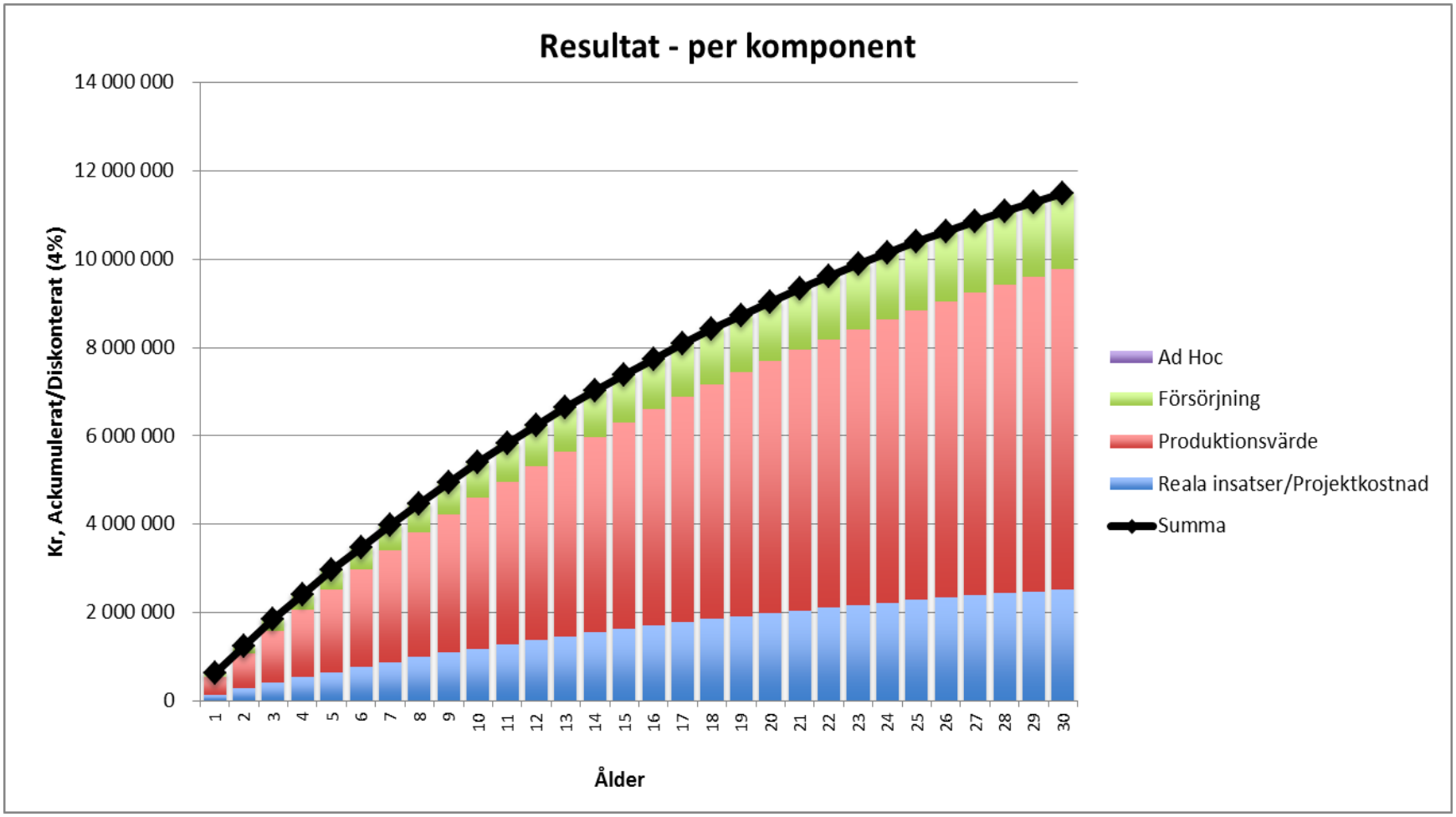

ETT ANTAL UTANFÖRSKAPSKARRIÄRER

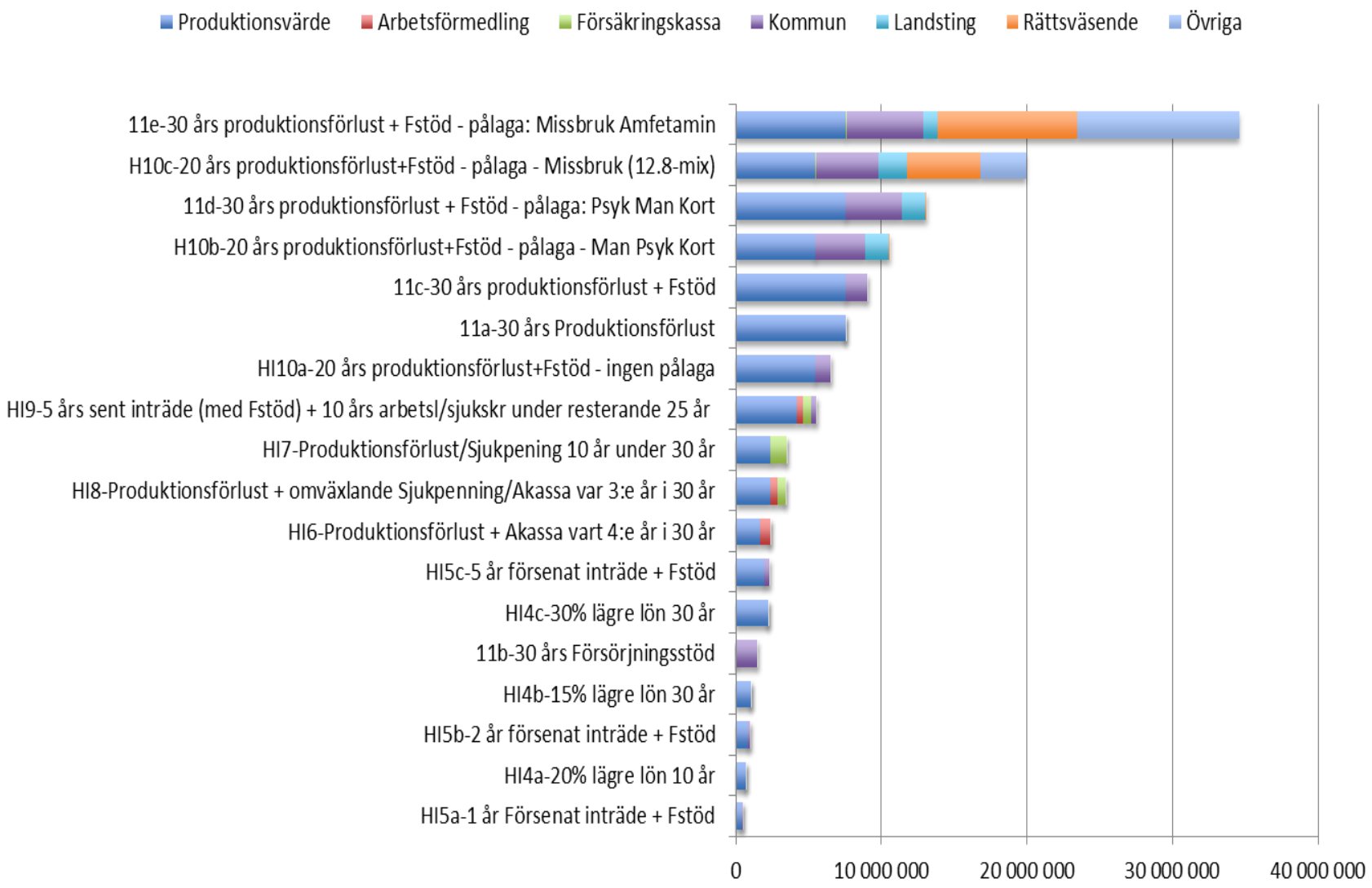

	4 år			30 år		
	Reala kostnader	Produktions-värde	Finansiella kostnader	Reala kostnader	Produktions-värde	Finansiella kostnader
20% lägre lön 10 år	0	317 108	0	0	708 568	0
15% lägre lön 30 år	0	221 975	0	0	1 057 442	0
30% lägre lön 30 år	0	475 661	0	0	2 265 948	0
1 år Försenat inträde + Fstöd	0	420 000	84 000	0	420 000	84 000
2 år försenat inträde + Fstöd	0	823 846	164 769	0	823 846	164 769
5 år försenat inträde + Fstöd	0	1 585 538	317 108	0	1 944 556	388 911
Produktionsförlust + Akassa vart 4:e år i 30 år	0	373 378	149 351	0	1 713 997	685 599
Produktionsförlust/Sjukpening 10 år under 30 år	0	388 314	177 515	0	2 419 644	1 106 123
Produktionsförlust + omväxlande Sjukpenning/Akassa var 3:e år i 30 år	0	388 314	177 515	0	2 419 644	1 041 053
5 års sent inträde (med Fstöd) + 10 års arbetsl/sjukskr under resterande 25 ar	0	1 585 538	317 108	0	4 199 683	1 352 868
20 års produktionsförlust+Fstöd - ingen pålaga	0	1 585 538	317 108	0	5 443 445	1 088 689
20 års produktionsförlust+Fstöd - pålaga - Man Psyk Kort	845 243	1 585 538	317 108	4 026 554	5 443 445	1 088 689
20 års produktionsförlust+Fstöd - pålaga - Missbruk (12.8-mix)	2 821 698	1 585 538	317 108	13 441 957	5 443 445	1 088 689
30 års Produktionsförlust	0	1 585 538	0	0	7 553 160	0
30 års Försörjningsstöd	0	0	317 108	0	0	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd	0	1 585 538	317 108	0	7 553 160	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd - pålaga: Psyk Man Kort	845 243	1 585 538	317 108	4 026 554	7 553 160	1 510 632
30 års produktionsförlust + Fstöd - pålaga: Missbruk Amfetamin	5 365 361	1 585 538	317 108	25 559 414	7 553 160	1 510 632

Prislappar kring skolmisslyckande

- Fem års senare inträde på arbetsmarknaden 2.3 Mkr
- Reducerad livslön 1.4 Mkr
- Perioder av arbetslöshet 3.1 Mkr
- Perioder av ohälsa och arbetslöshet 8.9 Mkr
- Livslångt utanförskap 8.9 Mkr
- Livslångt utanförskap och hälsa 11.5 Mkr

Varierar starkt
Påverkar många aktörer
Påfallande dyrt

90 elever ”medelsvårt utanförskap” 30 år

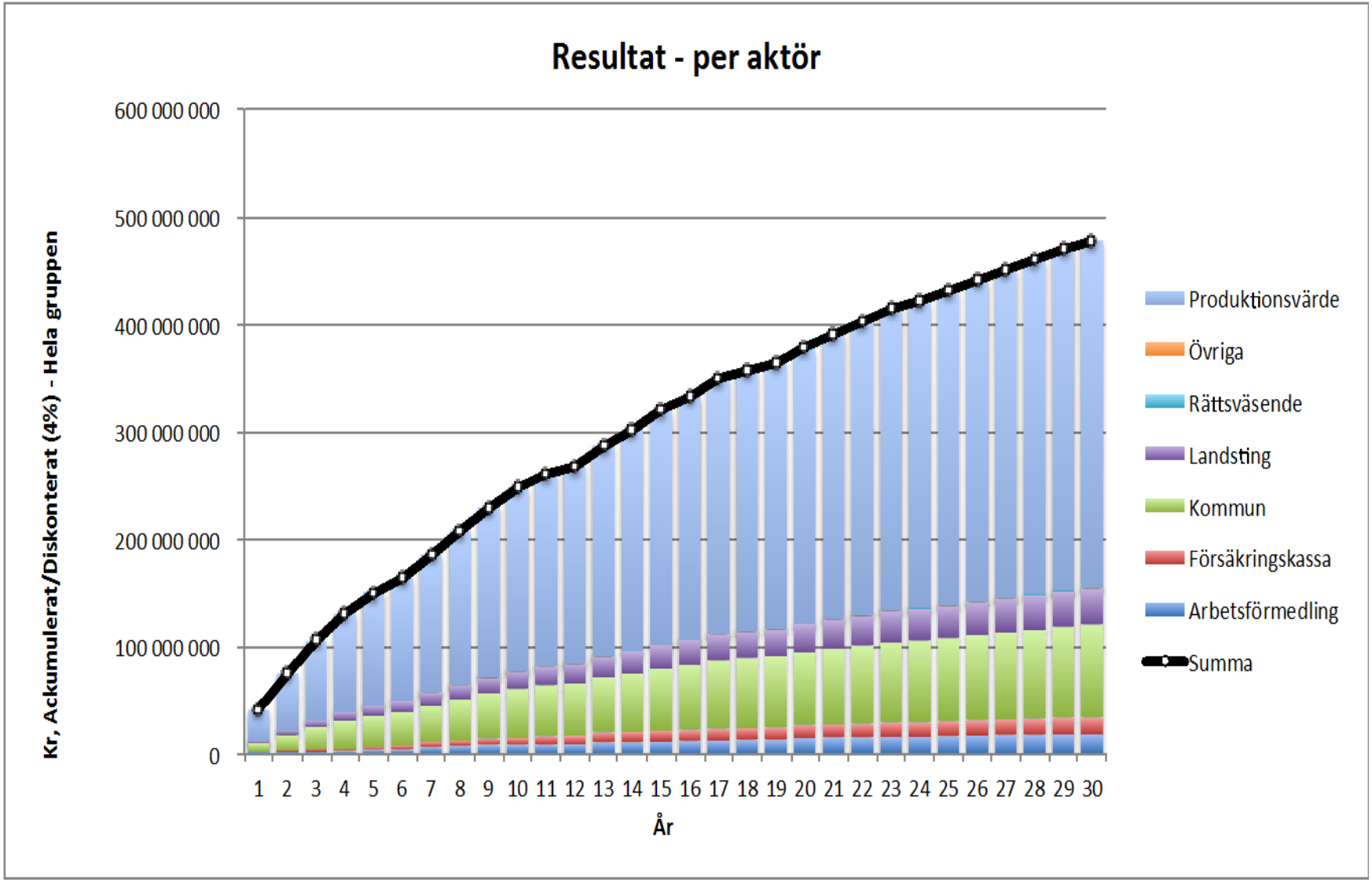

Vi agerar med stöd av tekniska hjälpmedel

- Antaganden
  - Vi satsar 20.000 – 25.000 per elever
  - Detta leder till att 10 av de elever som skulle hamna i utanförskap om vi inget gjorde kommer att lyckas i skolan och därefter komma in i arbetslivet

Tekniska investeringar - kostnader

PROJEKTGEMENSAMMA KOSTNADER

SCREENINGKOSTNADER

GENERELLA STARTKOSTNADER

INDIVIDBASERADE KOSTNADER

HJÄLPMEDEL
BEHOVSANALYS
UTPROVNING

UPPFÖLJNING

Effekter av teknikintervention

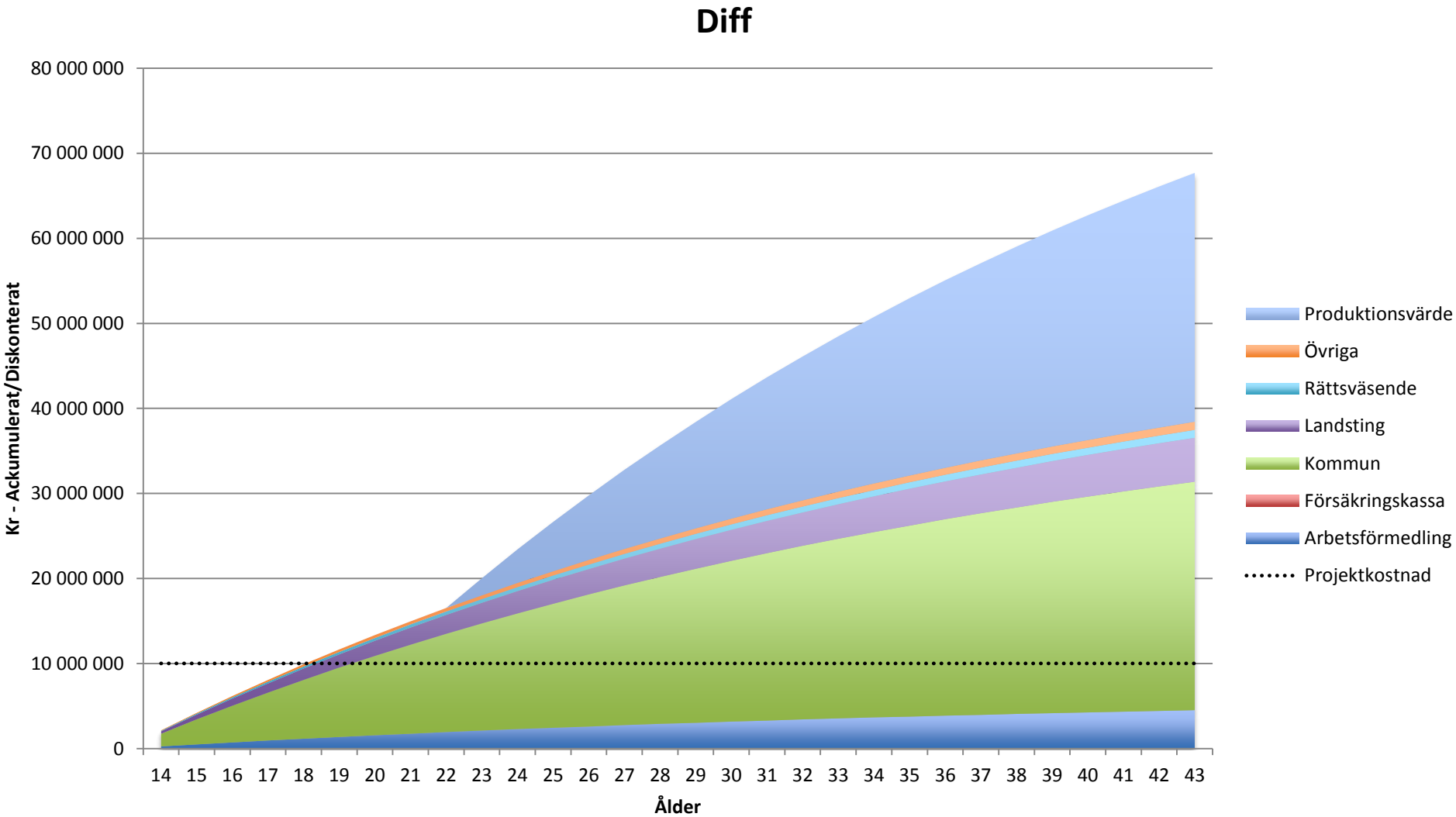

Effekter av teknikintervention

	14	18	23	33	43
Arbetsförmedling	250 000	1 157 474	2 108 833	3 533 485	4 495 929
Försäkringskassa	0	0	0	0	0
Kommun	1 495 000	6 921 693	12 610 821	21 130 239	26 885 653
Landsting	287 500	1 331 095	2 425 158	4 063 508	5 170 318
Rättsväsende	50 833	235 353	428 796	718 475	914 172
Övriga	53 333	246 928	449 884	753 810	959 131
Produktionsvärde	0	0	2 006 588	18 281 812	29 276 770
Summa	2 136 667	9 892 543	20 030 080	48 481 329	67 701 973

Samverkansinvestering – det kostar tid

- Strukturkostnaden
  - Skapa struktur för samverkan - chefstid & analystid
  - Tid för samverkansgrupp – handläggartid
- Insatskostnaden
  - Mer komplex bedömning
  - Hög initialkostnad
  - Längre/mer omfattande insats
  - Mer sammansatt insats – mer tid
- Omfördelningskostnaden – i tid och i rum
  - Insatsen kommer nu inte sen
  - Andra får ta insatsen
  - De som tar kostnad får ingen intäkt eller annan benefit

Samverkansinvestering - kostnader

STRUKTUR-KOSTNADER

SKAPA STRUKTUR

LEDA STRUKTUR

UTVÄRDERA STRUKTUR

INSATS-KOSTNADER

SCREENINGKOSTNAD
BEDÖMNINGSKOSTNAD
INSATSKOSTNAD
A) MER
B) LÄNGRE
C) SAMMANSATT

OMFÖRDELNINGSKOSTNADER

MELLAN AKTÖRER
ÖVER TID

Vinsterna av den sociala investeringen

KONKRETA VINSTER

Produktionsvärden (skatteintäkter)
Minskade insatser
Minskade kostnader för försörjning

INDIREKTA VINSTER

Metodkunskap
Samspel det offentliga & näringsliv
Samhällsklimat

OMFÖRDELNINGSEFFEKTER

MELLAN AKTÖRER
ÖVER TID
FINANSIELLT - REALT

OMFÖRDELNING AV EFFEKTER

ÖVRIGT SAMHÄLLE

ÖVRIG OFF SEKTOR

SOCIAL-TJÄNST

SKOLA

Omfördelningsproblemet – eller att sila mygg och svälja kameler

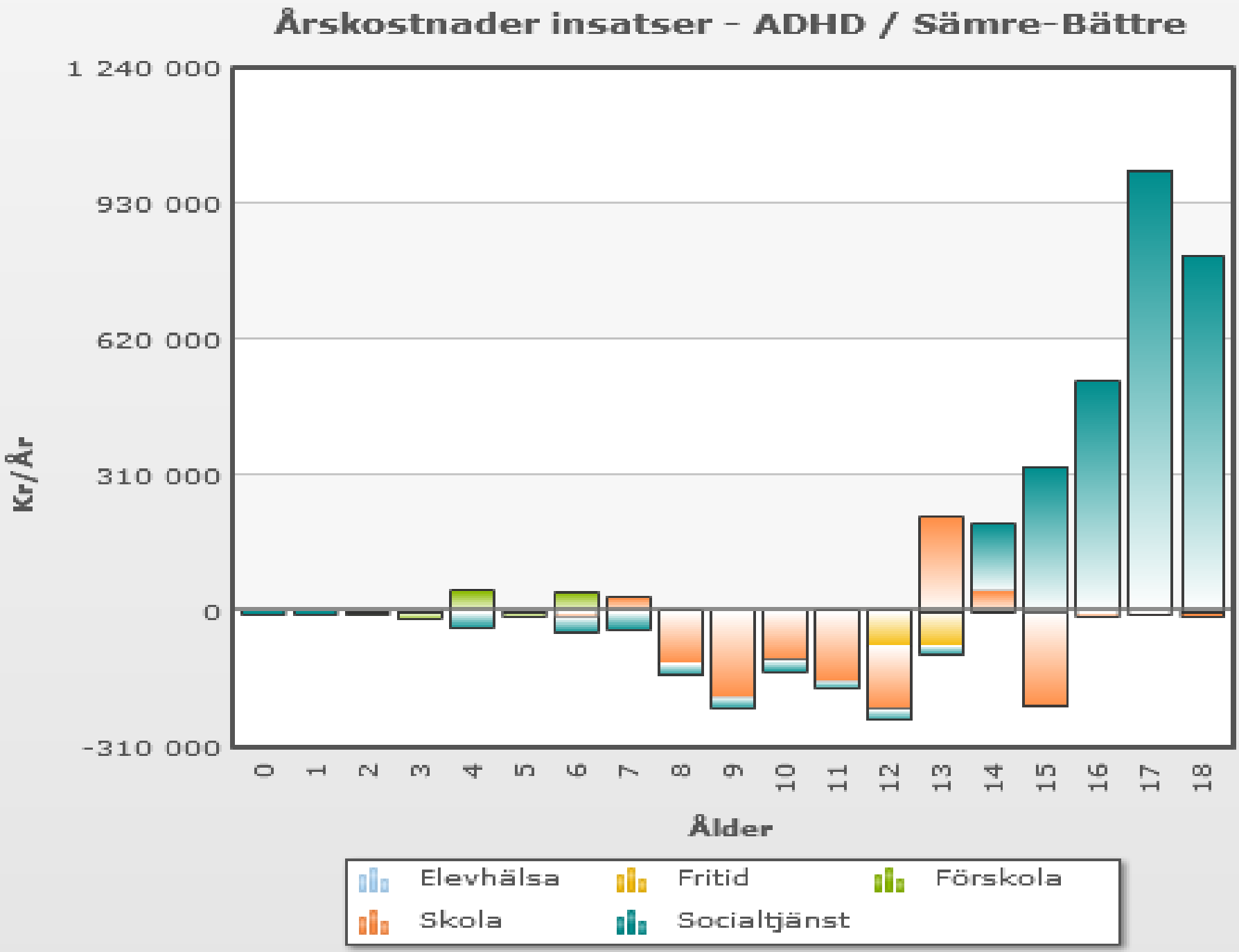
Årskostnader insatser - ADHD / Sämre-Bättre
1 240 000
930 000
620 000
310 000
0
-310 000
Kr/År
0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
Ålder
Elevhälsa
Fritid
Förskola
Skola
Socialtjänst

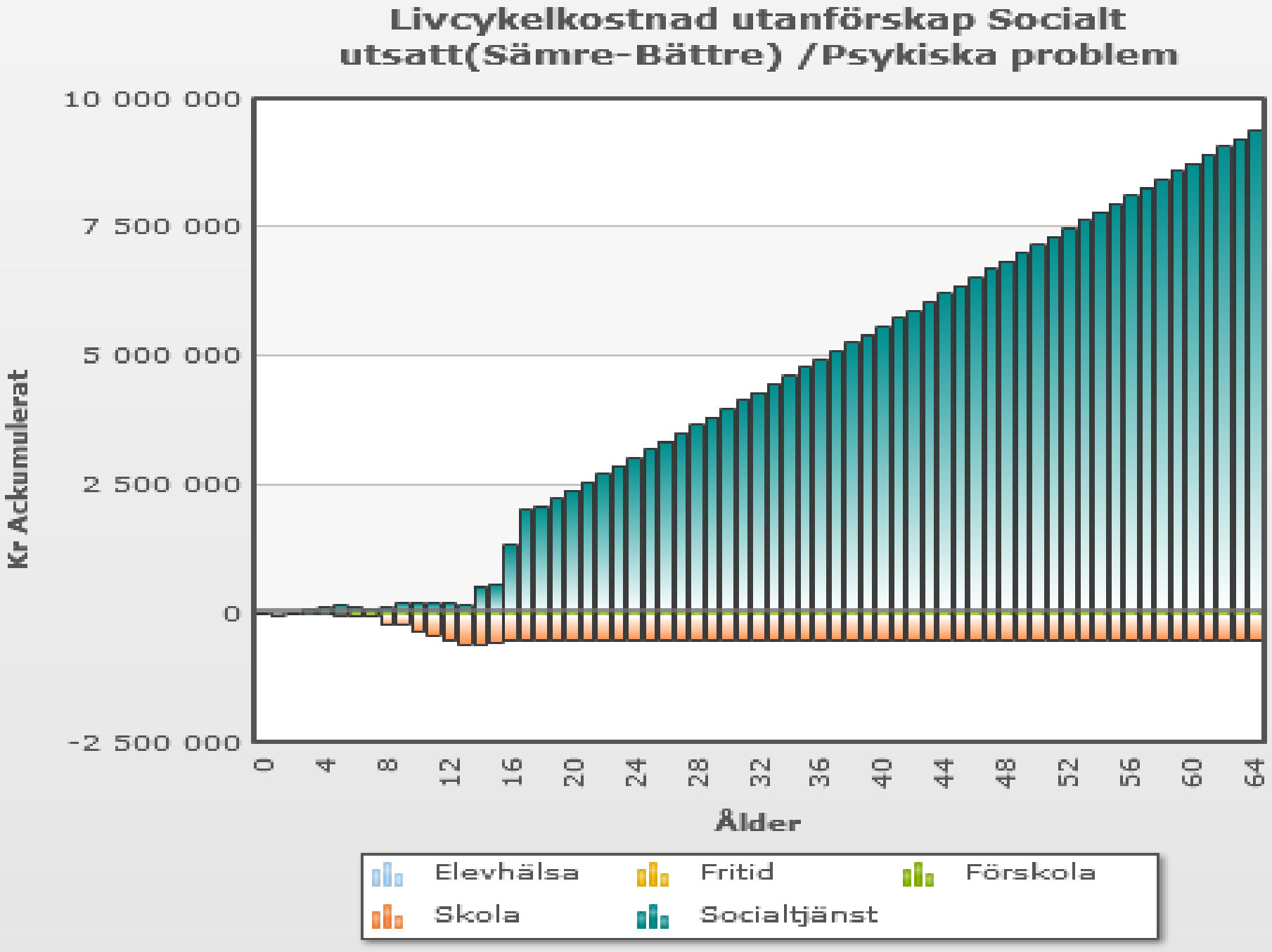
Livcykelkostnad utanförskap Socialt utsatt(Sämre-Bättre) /Psykiska problem
10 000 000
7 500 000
5 000 000
2 500 000
0
-2 500 000
Kr Ackumulerat
0
4
8
12
16
20
24
28
32
36
40
44
48
52
56
60
64
Ålder
Elevhälsa
Fritid
Förskola
Skola
Socialtjänst

Omfördelningseffekter av sociala investeringar

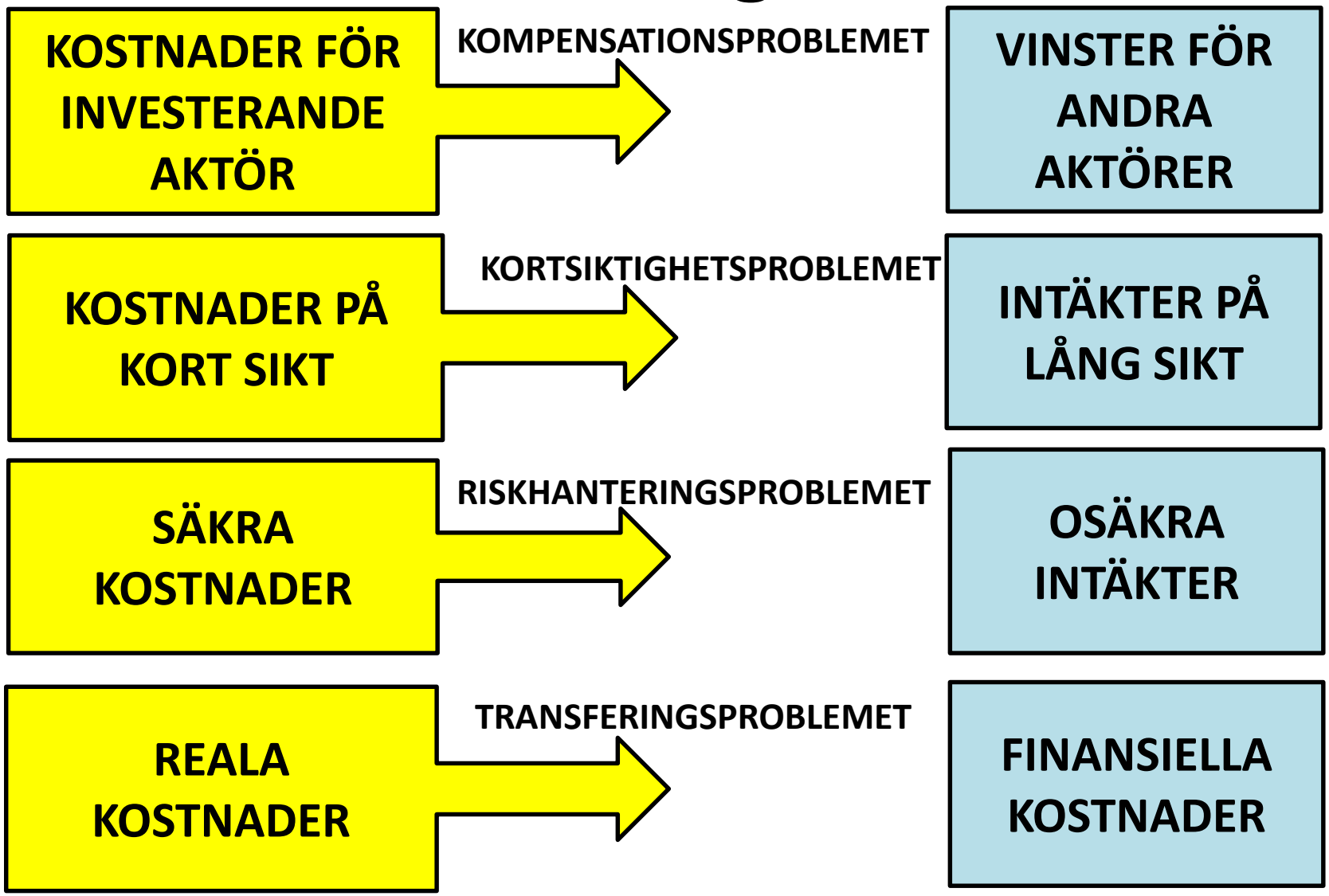

Vad händer med ADHD-barnen om vi inte gör något?

www.seeab.se
www.socioekonomi.se

PATRIKS TRE VÄGAR IN I VUXENLIVET OM VI MISSLYCKAS

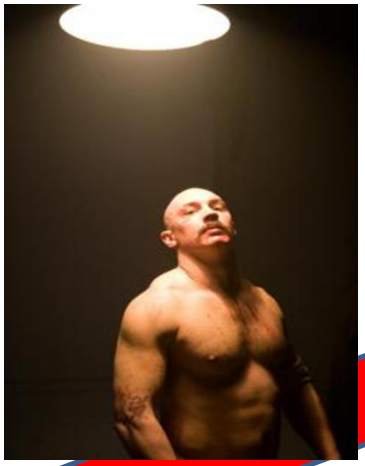

KRIMINELL
20 – 30 Mkr

GROV VÅLDS-VERKARE
50 Mkr

LÅNGTIDS-ARBETSLÖS
10 – 12 Mkr

LÅNGSIKTIGHET ELLER???

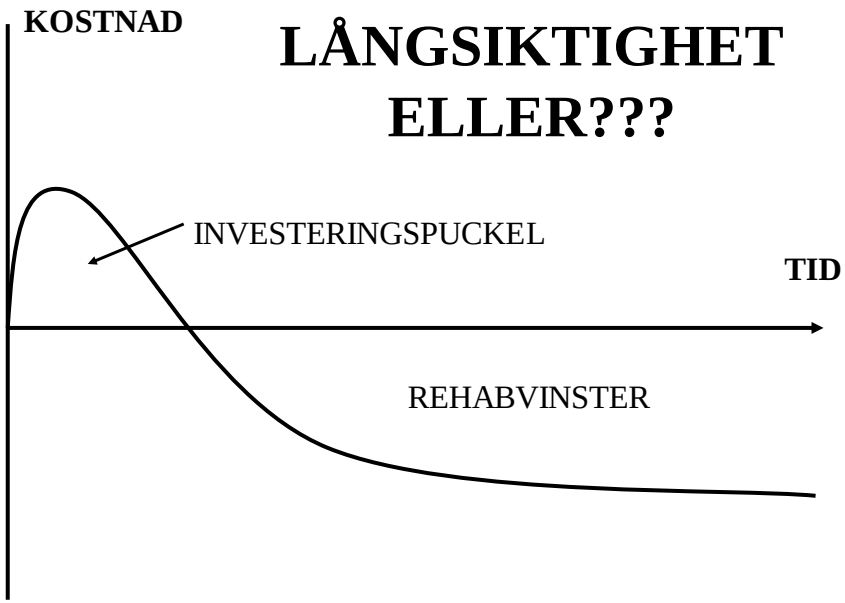

Ingvar Nilsson (I.nilsson@seeab.se)

HELHETSSYN ELLER???

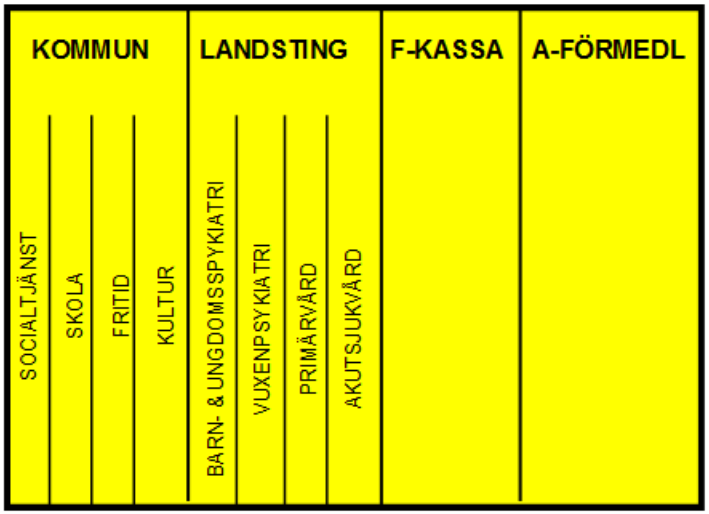

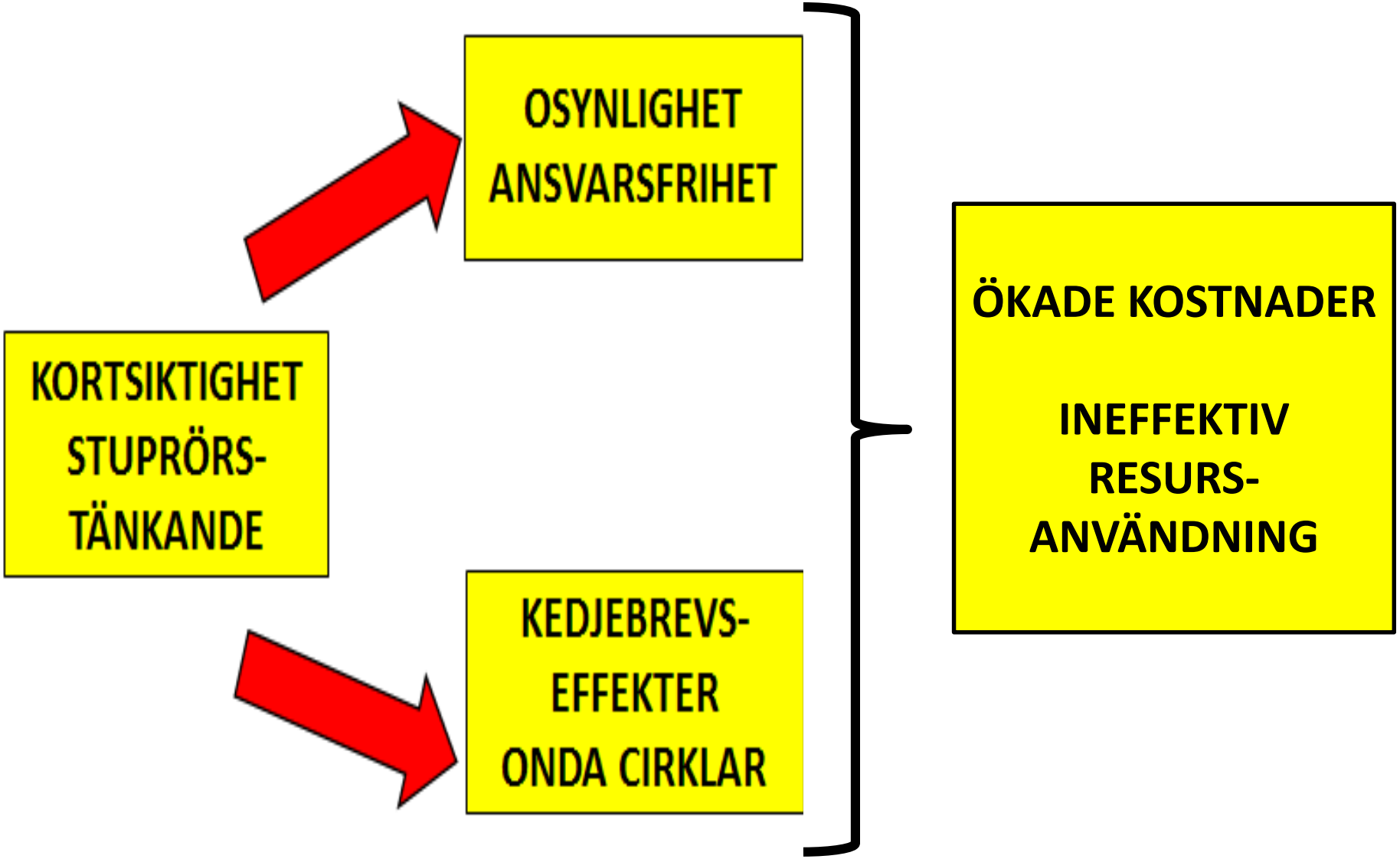
KORTSIKTIGHET
STUPRÖRS-
TÄNKANDE
OSYNLIGHET
ANSVARSFRIHET
KEDJEBREVS-
EFFEKTER
ONDA CIRKLAR
ÖKADE KOSTNADER
INEFFEKTIV
RESURS-
ANVÄNDNING

KOSTNAD FÖR HELA PROJEKTET

10.5 MKR
380 ELEVER

KOSTNAD FÖR EN PERSON LIVLÅNGA UTANFÖRSKAP
11.5 MKR

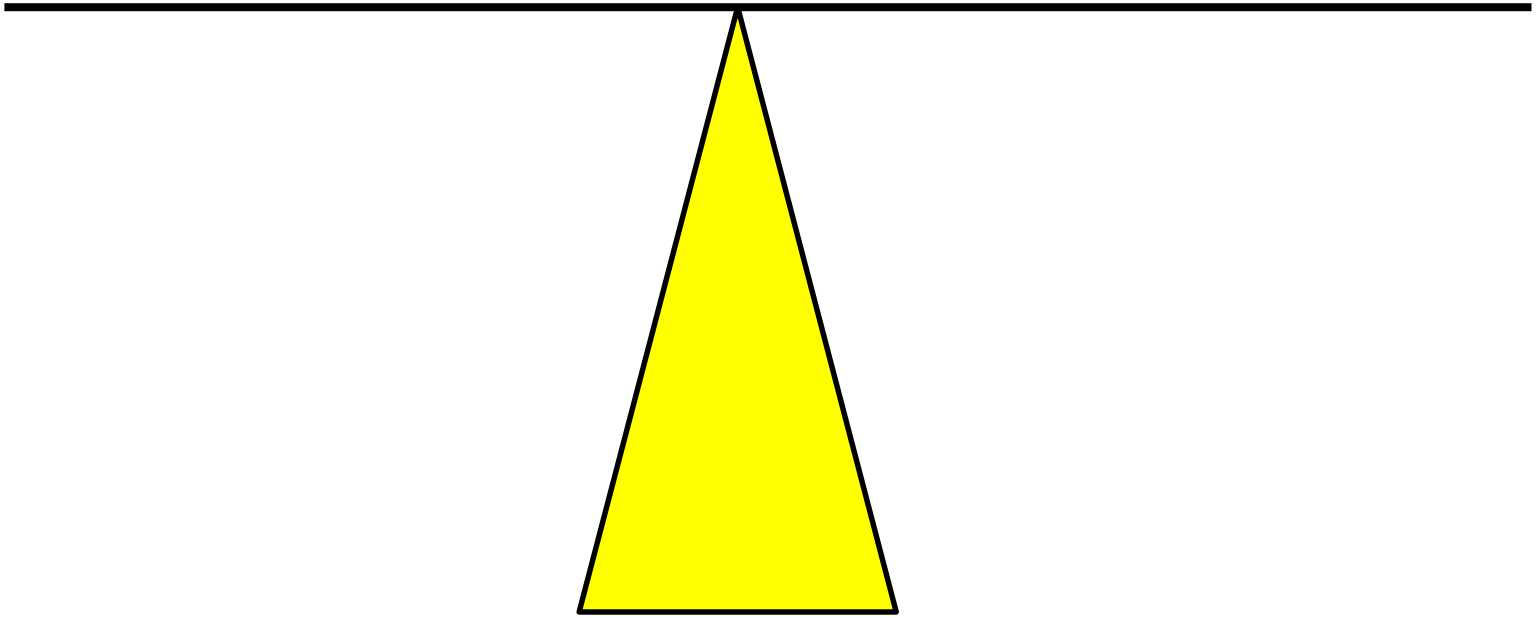

KOSTNAD FÖR PROJEKTET I EN KOMMUN

3.5 MKR

KOSTNAD FÖR EN PERSONS PERIODER AV FRÅNVARO PÅ ARBETSMARKNADEN

3.1 MKR

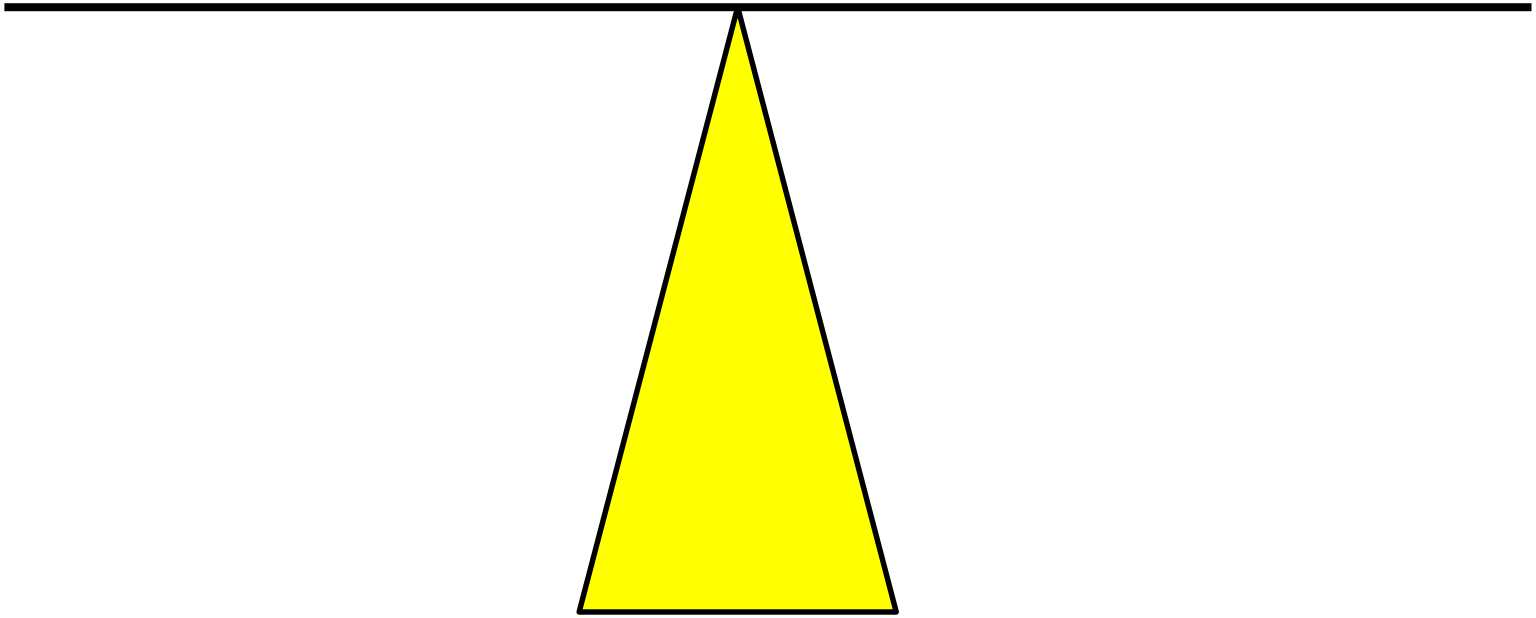

EN SATSNING PÅ UNGA
EN KORTSIKTIG KOSTNAD
ELLER EN
LÅNGSIKTIG SOCIAL INVESTERING

KOSTNAD FÖR EN INSATS

50 -500 GÅNGER

KOSTNAD FÖR ATT AVSTÅ

Så visst vill du investera i min framtid?

”Det finns ingen riskaktie på börsen som är så lönsam som att satsa på barn och unga”